

ISSN: 2241-6218

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2016 # No 69

Ιδιοκτησία - Διεύθυνση: "Οι Φίλοι του Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου", Κωλέττη 17, ΤΚ. 10681, Αθήνα, τηλ.: 68 11 424, fax: 210 6857841 email: filoidromokaiteiou@gmail.com

ΖΩΡΖΗΣ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΗΣ (1810-1880):

Το Σκλαβάκι, ο Επιχειρηματίας, ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

σελ. 7

Ανάπτυξη, Επιτυχία & Αλλαγή

Της Μαρία Φράγκου

σελ. 5

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

σελ. 3

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

σελ. 4

Αισιοδοξία: Πηγή χαράς και δημιουργικότητας

Αγαπητές φίλες και φίλοι

Στο τεύχος αυτό να μου επιτρέψετε αντί για το δικό μου μήνυμα, να γραφτεί το άρθρο της αγαπητής φίλης και συνοδοιπόρου επί τριάντα χρόνια στο κύκλο μπτέρων. Μέσα από 'κει στο φιλόξενο σπίτι της, βρήκα απαντήσεις και κουράγιο στα αναπάντητα ερωτήματα της ζωής.

Με αγάπη
Α. Σκαρβέλη

Η άνοιξη και το καλοκαίρι είναι οι εποχές που κατ' εξοχήν ανανεώνουν τη διάθεση, τουλάχιστον στους περισσότερους ανθρώπους. Η επιλογή, λοιπόν, του θέματος περί αισιοδοξίας μας δίνει την ευκαιρία να σκεφθούμε, να μελετήσουμε και να κάνουμε πράξη όσα ακούσαμε, με αφετηρία αυτό το καλοκαίρι.

Είναι εργασία για το σπίτι και μας δίνεται η δυνατότητα για μια εκ βάθρων αυτοκριτική και μία ενδελεχή μελέτη του χαρακτήρα του συζύγου και των παιδιών μας που αφορά σ' αυτήν την πλευρά τους. **Να δούμε που βρισκόμαστε και να προσπαθήσουμε για το καλύτερο. Η μάχη αυτή πρέπει να κερδηθεί διότι η αισιοδοξία, ως ένα από τα κυριότερα εφόδια στο οπλοστάσιο της ζωής, αποτελεί το ζητούμενο, δηλαδή να αποβεί πηγή χαράς και δημιουργικότητας.**

Η λέξη αυτή χρησιμοποιείται συχνά-πυκνά στο λεξιλόγιό μας όταν θέλουμε να χαρακτηρίσουμε τον εαυτό μας, τους γύρω μας και στις μέρες μας να δώσουμε ευχή ή προτροπή στους ανθρώπους που βιώνουν την κρίση: «Πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι» ή «Πρέπει να στενάζεις με αισιοδοξία το μέλλον» ή «Στο τέλος, όλα θα πάνε καλά» κ.λπ.

Ωστόσο η πραγματική αισιοδοξία χαρακτηρίζει τους ανθρώπους που έχουν πνευματικό υπόβαθρο και σταθερές αξίες, θεμέλια και ως βάσεις την αληθινή πίστη στο Θεό και την αγάπη προς τα πλάσματά Του.

Η αισιοδοξία είναι μια αρετή που δεν μπορεί να σταθεί από μόνη της. Πρέπει, λοιπόν, να συνδυάζεται και με άλλες αρετές για να ευδοκιμήσει, όπως απλότητα, κοινό νου, αποδοχή των συνθηκών, ταπείνωση, ευγένεια, πίστη, μεγαλοψυχία, ηρεμία, δημιουργικότητα, πρακτικό πνεύμα, εγρήγορση, ικανότητα προσαρμογής στα νέα δεδομένα.

Επίσης, να βρίσκουμε επί πλέον εναλλακτικές λύσεις, να έχουμε δημιουργική και γόνιμη φαντασία, καθώς και τη δυνατότητα να αναγνωρίζουμε και να αξιοποιούμε τις ευκαιρίες, ακόμα και όταν αυτές αρχικά μας φαίνονται δύσκολες. Όλα αυτά όμως απαιτούν πολλή δουλειά με τον εαυτό μας, αλλά μόνο έτσι θα βοηθήσουμε τα παιδιά μας, το σύζυγο, τους γύρω μας. **Χρειάζομαστε λοιπόν εκπαίδευση, πίστη, υπομονή και κουράγιο, ώστε να μην επιτρέπουμε στις δύσκολες συνθήκες**

να ρίχνουν το ηθικό μας, το αντίθετο μάλιστα ν' αρχίζουμε και πάλι με χαμόγελο.

Υπάρχουν βέβαια στη ζωή μας τελεσίδικα γεγονότα, αντίξοες συνθήκες και σοβαρά προβλήματα, κάτω από το βάρος των οποίων πολλοί άνθρωποι συνθλίβονται ή οδηγούνται στην κατάρτιση, την κατάρρευση, την απελπισία. Όμως ο πιστός στο Θεό βρίσκει εκεί όλα τα στηρίγματα για να σταθεί πάλι στα πόδια του και να στηρίξει και τους ανθρώπους του περιβάλλοντος του όπως σε μια σοβαρή ασθένεια ή ένα θάνατο, μια οικονομική καταστροφή ή πληγή από φυσικά φαινόμενα, μια απόλυση από την εργασία κ.λπ.

Να δούμε που βρισκόμαστε και να προσπαθήσουμε για το καλύτερο. Η μάχη αυτή πρέπει να κερδηθεί διότι η αισιοδοξία, ως ένα από τα κυριότερα εφόδια στο οπλοστάσιο της ζωής, αποτελεί το ζητούμενο, δηλαδή να αποβεί πηγή χαράς και δημιουργικότητας.

Άρα η αισιοδοξία όπως και πολλές άλλες διαθέσεις στο θυμικό του ανθρώπου, πηγάζουν από την εν γένει θεώρησή του στη ζωή, π.χ. ένας άνθρωπος που έχει σχέση με το Θεό είναι αισιόδοξος κι αυτό εμπεριέχει:

- 1) **Ευγνωμοσύνη:** για την απέραντη αγάπη του Θεού.
- 2) **Εμπιστοσύνη:** ο Κύριος μας διαβεβαιώνει ότι δεν είναι δυνατόν να εγκαταλείψει τα τέκνα Του.
- 3) **Καρτερία, υπομονή, ταπείνωση, ελπίδα** γιατί η θείκη αγάπη και το έλεος είναι άπειρα.

Είναι πολύ σημαντικό να είναι κανείς αισιόδοξος, γιατί η αισιοδοξία μας βοηθά ν' αντιδρούμε στις αντιξοότητες, να προσπαθούμε με πείσμα να βρούμε λύση ώστε να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε όλα τα εμπόδια.

Γενικά η αντίληψη περί αισιοδοξίας και απαισιοδοξίας είναι στενά συνδεδεμένη με τις περί κόσμου και ύπαρξης αντιλήψεις του κάθε φιλοσοφικού συστήματος. Όσοι παραδέχονται ότι ο κόσμος συνεχώς εξελίσσεται και πηγαινει προς το καλύτερο, αναμφισβήτητα υποστηρίζουν την αισιοδοξία. Ένας από αυτούς ήταν ο αρχαίος φιλόσοφος Σωκράτης, καθώς και οι νεότεροι φιλόσοφοι Καντ, Χέγκελ και Φίχτε.

Αντίθετα άλλες φιλοσοφικές θεωρίες, πιστεύουν ότι η αισιοδοξία είναι καταστροφική για τον άνθρωπο γιατί ποτέ δεν μπορεί να προβλέψει τι θα γίνει. Αυτήν την αντίληψη ακολουθεί ο φιλόσοφος Νίτσε.

Η αισιοδοξία μεταμορφώνει τις προκλήσεις σε ευκαιρίες, ενώ η απαισιοδοξία τις μετατρέπει σε παγίδες.

Τα αισιόδοξα άτομα σφύζουν από ζωή και ενεργητικότητα, «**στύβουν την πέτρα και βγαίνει νερό**», λέει ο λαός μας. Η χαρά και το χαμόγελό τους είναι μεταδοτικά, μια καλή κουβέντα, το ευγενικό και γνήσιο ενδιαφέρον για τους δικούς τους και τους άλλους ανθρώπους, να δουλεύουν ακούραστα, να συμμετέχουν σε φιλανθρωπικές οργανώσεις, σε εξωραϊστικούς, περιηγητικούς συλλόγους της ιδιαίτερας τους πατρίδας, κλπ. Θυμάμαι πάντα στις εκδρομές μας τραγουδούσαμε με ενθουσιασμό και με όλη την δύναμη της ψυχής μας. Ένα από αυτά ήταν το ακόλουθο:

Μη θες να φτάσεις σε κορφές την μοναξιά αν φοβάσαι,
όσο ανεβαίνεις πιο ψηλά τόσο πιο μόνος θα 'σαι.

Γ. Δροσίνης

Η ευτυχία είναι ένα φρούτο πολύ γευστικό. Μπορεί κανείς να το τρυγήσει σε όλες τις εποχές της ζωής. Αλλ' είναι ένα φρούτο που σπάνια φτάνει σε τέλεια ωριμότητα.

Στέργε τα παρόντα, ζήτη τα βελτίονα.

(αρκέσου σ' αυτά που έχεις, επεδίωκε τα καλύτερα)

Σωκράτης

Στους άλλους και προπαντός στα παιδιά μας μεταδίδουμε όχι αυτά που λέμε, αλλά αυτά που είμαστε και αυτό που πράττουμε.

Εάν μισείς κάποιον σημαίνει ότι ήδη έχεις νικηθεί από αυτόν.

Κομφούκιος

Δωσ' μου

Μια καρδιά να λάμπει δίχως σκιές και θάμνη
Μια καρδιά πολύ πλατιά που τον κόσμο ν' αγαπά
Μια καρδιά που ξέρει, πως γιατί να χαίρει
Κι όταν τύχει να πονεί, νάχει την υπομονή
Να τι λαχταράμε, να τι συζητάμε
Τι να μας χαρίσεις Συ, θέλουμε καρδιά χρυσή.
Μια καρδιά καθάρια, με μαργαριτάρια
Στολισμένη λαμπερά, να μας δίνει τη χαρά
Μια καρδιά που κλείνει μέσα της ρουμπίνι,
Για κρυφό της θησαυρό, αίμα Σου απ' το Σταυρό
Να τι λαχταράμε, να τι Σου ζητάμε
Τι να μας χαρίσεις Συ, θέλουμε καρδιά χρυσή.

Αυτή η χρυσή καρδιά που την κοσμούν αρετές όπως η αισιοδοξία κι όλα όσα τη συνοδεύουν, όπως είπαμε αναλυτικά πιο πάνω, προσευχόμαστε

Κύριε να μας χαρίσεις αυτήν τη χρυσή καρδιά επιθυμούμε με όλη μας τη ζέση, να έχουμε ώστε να προσφέρουμε στην οικογένειά μας και τους γύρω μας.

Αυτή την καρδιά, τη γεμάτη χαρά, αισιοδοξία, δημιουργικότητα θα αναζητήσουμε αυτό το καλοκαίρι σε εξοχές, χωριά, βουνά ή θάλασσες, στις ώρες της ανάπαυλας, της αυτοσυγκέντρωσης, της αυτοκριτικής, της ηρεμίας. Και θα την ξαναβρούμε κοντά στην πηγή της που είναι ο Θεός μας.

Καλό και ευλογημένο καλοκαίρι.

Αλεξάνδρα Παπαϊωάννου-Σαλτερή

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ
«ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ» Ν.Π.Δ.Δ.
ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 343 - 124 61 ΧΑΪΔΑΡΙ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Τηλ.: 213 20 46 105

Χαϊδάρι 13 Μαΐου 2016

Προς την κ. Πρόεδρο και τα Μέλη του Σωματείου
«Οι φίλοι του Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου»
Αθήνα

Αξιότιμη και αγαπητή κ. Πρόεδρε και αξιότιμα και αγαπητά Μέλη του Δ.Σ. του Σωματείου «Οι φίλοι του Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου»,

Αισθανόμαστε επιτακτική την ψυχική ανάγκη να σας εκφράσουμε τις εγκάρδιες ευχαριστίες μας για την πολύτιμη, αδιάλειπτη και ενεργή βοήθεια και συμπαράστασή σας προς το Νοσοκομείο και τους ασθενείς μας, και, ξεχωριστά, για την άμεση ανταπόκρισή σας στην πρόταση του αντιπροέδρου μας κ. Αντωνίου Χλωρού να εμπλουτιστεί ο ελαιώνας του Ιδρύματος και με άλλα νέα ελαιόδεντρα, καθώς, επίσης, και για το γνήσιο ενδιαφέρον που επιδείξατε, για να συνεχίσει να λειτουργεί η εκκλησία μας.

Με βαθύτατη εκτίμηση
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΣΙΔΩΡΟΣ ΠΡΙΝΙΟΣ

Την συνδρομή ή οποιαδήποτε οικονομική ενίσχυση προς το Σωματείο «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ» μπορείτε να καταθέσετε στον παρακάτω λογαριασμό: 00260064940200183718 Eurobank

Πολιτιστικές σχέσεις Ελλάδος και Νοτίου Ιταλίας, από των αρχαιότατων χρόνων, κατά την βυζαντινή περίοδο και τους Νεωτέρους χρόνους

Υπό Μαρίας-Ελευθερίας Γ. Γιατράκου
Δρ. Φιλ. Πανεπιστημίου Αθηνών

Η παρούσα μου ανακοίνωση ας θεωρηθεί ως ένας φόρος τιμής στο οδυσεικό πρωτόπλασμα της ελληνικής ψυχής, στο θαλασσοπόρο Έλληνα που ανήσυχαι πορεύεται στη ροή του χρόνου και από όπου περάσει τεχνουργεί πολιτισμό. Βρισκόμαστε στη «Magna Grecia», στη Μεγάλη Ελλάδα, στην εκτός Ελλάδος Ελλάδα, εδώ που κτυπάει ακόμη δυνατός ο παλμός της συνείδησης της ελληνικής καταγωγής κι' οι άνθρωποι μιλούν για τους Γραικούς προγόνους. Πριν λίγα χρόνια, στο Διπυλίο της Θεσσαλίας, ο Καθηγητής Αρχαιολογίας, κ. Χουρμούζιάδης, ανακάλυψε ένα κομμάτι ξύλου, με γραφή, του 7.500 π.Χ., που αποκλήθηκε «φωνήεν ξύλον». Λέγεται ότι ήταν ενσωματωμένο στο πλοίο «Αργώ», που έφτιαξε ο γιος του Φρίξου, Άργος για την περίφημη αργοναυτική εκστρατεία, προκειμένου να αρπάξουν το «χρυσόμαλλον δέρας» και να το φέρουν στην Ιωλκή.

Το «φωνήεν ξύλον», το ενσωματωμένο στην Αργώ, αποτελεί ισχυρή ιστορική φωνή, που μαρτυρεί τον ανήσυχο οδυσεικό χαρακτήρα των Ελλήνων, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την οικονομική τους δυσπραγία και να την αντισπώσουν με την πνευματική τους αρματοσιά, ξεπερνώντας γεωγραφικά όρια, διευρύνοντας το γνωστικό τους ορίζοντα και γονιμοποιώντας με τον λόγο και τη σοφία τους τον παγκόσμιο λόγο, δημιουργώντας και εξακτινώνοντας τον ελληνικό πολιτισμό.

«Τη Ελλάδα πενίη αείκοτε σύντροφος εστί» κατά τη ρήση του Ηροδότου. Γι' αυτό το λόγο οι Έλληνες από τα βάθη των χρόνων γίνονται άποικοι. Έτσι η κυρίως Ελλάς, η μητρόπολη, αποκτά παγκόσμια ακτινοβολία, με το πανάρχαιο φαινόμενο του αποικισμού και δημιουργεί παντού εστίες φωτεινές ελληνικού πνεύματος και την «ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΔΑ», την «MAGNAM GRECIAM», την «εκτός Ελλάδος Ελλάδα».

Με τον αποικισμό ιδρύεται, σε μεγάλη απόσταση από τη μητρόπολη, μόνιμη εγκατάσταση των Ελλήνων, που δεν ελέγχεται από τον αυτόχθονα πληθυσμό και παραμένει σε εξάρτηση από την Μητρόπολη, την κυρίως Ελλάδα. Στο χώρο της Μεσογείου σημειώθηκαν κατά το τέλος της 2ης και αρχές της 1ης π.Χ. χιλιετίας μεγάλες πληθυσμιακές μετακινήσεις, που ξεκινούσαν από τον ελλαδικό κορμό και κατέληγαν στα παράλια της Μακεδονίας, της Μικράς Ασίας, του Ευξείνου Πόντου, της Κάτω Ιταλίας και της Σικελίας, κατά πρώτο λόγο, αλλά και στην Εγγύς Ανατολή, τη Βόρεια Αφρική και Ισπανία κατά δεύτερο.

Αυτές οι πληθυσμιακές μετακινήσεις χωρίζονται σε δύο φάσεις. Στον πρώτο και δεύτερο ελληνικό αποικισμό και παρουσιάζουν πολλές ιδιαιτερότητες, σχετικές με το χώρο, το χρόνο, τις αιτίες, τη μέθοδο, τα αποτελέσματά τους. Ο αποικισμός δεν ήταν πάντοτε ειρηνικός. Πολλές φορές οι άποικοι Έλληνες συναντούσαν την αντίσταση των ιθαγενών, όπως συνέβη στη Σικελία και στη Θράκη. Σε αρκετές περιπτώσεις οι αυτόχθονες δέχονταν χωρίς προβλήματα τους αποίκους και συνεργάζονταν μαζί τους (Μασσαλία, Ναύκρατις). Οι Έλληνες άποικοι διατηρούν άρρηκτους δεσμούς με το μητροπολιτικό κέντρο, συμμετέχοντας στους πανελλήνιους αθλητικούς αγώνες και στις θρησκευτικές εορτές. Σ' όλες τις χώρες που εγκαταστάθηκαν οι Έλληνες και εδώ στην Κάτω Ιταλία μετέφεραν και διέδωσαν τον ελληνικό τρόπο ζωής και σκέψης, αλλά κατόρθωσαν και να τον εμπλουτίσουν. Ο αποικισμός που άρχισε στο πρώτο ήμισυ του 8ου ως τον 5ο αιώνα π.Χ., έφερε τον ελληνισμό σε ολόκληρο το μεσογειακό χώρο και δημιούργησε πλήθος ελληνίδων πόλεων στις ακτές τριών ηπείρων, από την Ιβηρική χερσόνησο και τη Λιβύη ως την Κριμαία. Ιδιαίτερα στη Σικελία, Κάτω Ιταλία, Προποντίδα και Εύξεινο Πόντο συγκεντρώθηκαν συμπαγείς ελληνικοί πληθυσμοί. Οι αποικίες οι ελληνικές όλες και εν προκειμένω της Κάτω Ιταλίας έγιναν πολυάνθρωπα και ισχυρά κέντρα με μεγάλη εμποροναυτική και πολιτιστική ανάπτυξη. Ο αποικισμός και στην Κάτω Ιταλία υπήρξε μια κορυφαία περίοδος της ελληνικής ιστορίας και δικαίως θεωρείται μεγάλο βήμα στην εξέλιξη του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Όλη η Κάτω Ιταλία, Σικελία, Σαρδηνία γέμισαν με ελληνικές εστίες. Παντού έλαμψαν ελληνικές εστίες, σ' όλον τον τότε γνωστό κόσμο. Οι νέες αυτές πόλεις των Ελλήνων αποίκων γέμισαν πλούτο, δημιουργήθηκαν νέες τάξεις στις ελληνικές πόλεις: οι έμποροι και οι ναυτικοί. Όλη αυτή η οικονομική ευμάρεια μαζί με τη γνωριμία που έκανε το ελληνικό στοιχείο με τους ιθαγενείς πληθυσμούς, είχε ως αποτέλεσμα τη μεγάλη πολιτιστική άνθηση σε όλους τους τομείς του ανθρώπινου επιστητού. Στο χώρο της τέχνης, της επιστήμης και της φιλοσοφίας, οι Έλληνες άποικοι έχουν να επιδείξουν υψηλά επιτεύγματα, συναγωνιζόμενοι σε μεγάλο βαθμό τη μητροπολιτική Ελλάδα. Η αρχιτεκτονική, ιδιαίτερα με τους πολύ καλά σωζόμενους μέχρι σήμερα ναούς και η πλαστική με τον ιδιόζοντα χαρακτήρα της υποδηλώνουν το υψηλό στάδιο καλλιτεχνικής ανάπτυξης όλων σχεδόν των αποικισμένων από Έλληνες περιοχών της Μεσογείου. Στην Αίγιοθα (Σετζέστα) θαυμάζει κανείς τον δωρικό ναό του 5ου π.Χ. αιώνα, οι εργασίες του οποίου σταμάτησαν χωρίς αιτία μετά την αποπεράτωση των κιονοστοιχιών του. Σήμερα στέκεται γοητευτικός στη μοναξιά του, στις παρυφές της Σετζέστα και μας προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες για τις οικοδομικές τέχνες της εποχής.

Στην Ερέικη έχουμε το ιερό της Αφροδίτης. Στον Σελινόυντα (Σελινόυντε), ένα από τα εξέχοντα κέντρα της Μεγάλης Ελλάδας εντυπωσιάζει το πλήθος των ναών. Το ένα τρίτο της έκτασης της πόλης είναι αφιερωμένο στο πάνθεον των ολυμπίων θεών. Ναός του Απόλλωνα, ναός της Ήρας, ναός της Δήμητρας Μαλοφόρου.

Στον Ακράγαντα (Αγκριτζέντα) ο τεραστίων διαστάσεων δωρικός ναός της ομόνοιας, ο οποίος χάρη στην προσαρμογή του σε βασιλική της πρωτοχριστιανικής εποχής σώθηκε σχεδόν ακέραιος. Είναι ένα από τα εντυπωσιακά οικοδομήματα που μαρτυρούν το υψηλό βιοτικό επίπεδο, χάρη στην παρουσία του αποικιακού ελληνισμού. Ο σοφός Εμπεδοκλής γέννημα θρέμμα της πόλης, συνήθιζε να λέει για τους συμπολίτες του ότι ζούσαν σαν να ήταν να πεθάνουν την άλλη μέρα και έχτιζαν σαν να ήταν να ζήσουν για πάντα. Τα εξαιρία δείγματα της ελληνικής αρχιτεκτονικής είναι τόσο πολλά, στην περιοχή αυτή, ώστε να αποκαλείται η περιοχή του Ακράγαντα «κοιλιά των ελληνικών ναών». Ο ναός του Ολυμπίου Διός με το σωρισμένο άγαλμα του Άτλαντα, ο ναός του Ηρακλή, της Ήρας και των Διόσκουρων, το νεκροταφείο με ταφικά ευρήματα, που ζήτησαν τα μαυσωλεία ακόμη και της Ιωνίας, το ιερό των χθόνιων θεών. Η πανέμορφη πόλη των Συρακουσών (Σιρακούζε) με το επιβλητικό αρχαιολογικό της μουσείο και την αρχαιολογική της ζώνη που μαρτυρεί την παρουσία των Κορινθίων (733 π.Χ.) στην ισχυρότερη ελ-

ληνική αποικία της Μεσογείου. Ο ναός της Αθηνάς αποτέλεσε τη βάση πάνω στην οποία χτίστηκε μετέπειτα ο σημερινός Καθεδρικός ναός της πόλης όπου η Παναγία λατρεύεται αδιάκοπα από τον 7ο αιώνα μ.Χ. Αποτελεί μοναδικό σύμπλεγμα δωρικών πυλών από πωρόλιθο και «μπαρόκ» αναγεννησιακού ρυθμού. Η πηγή της Αρέθουσας στην ακτή της Ορτυγίας, ο τεράστιος ερειπωμένος ναός του Απόλλωνος και το καλοδιατηρημένο αρχαίο ελληνικό θέατρο μαρτυρούν την παρουσία των Ελλήνων εκτός Ελλάδος. Τα νομίσματα των ελληνικών αποικιών της Κάτω Ιταλίας κατά την αρχαιότητα αποτελούν τον καθρέπτη της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού στοχασμού. Το σέλινο σε κοπή Σελινόυντος, και άλλους τόπους οι άλλες ελληνικές πόλεις. Η Σύβαρις με το (ΣΥ), ο Κρότων (ΚΡΟ), το Μεταπόντιον (ΜΕΤΑ), ο Ακράγας (ΑΚΡΑ) κ.ά. Μητροπόλεις και αποικίες, κάποτε πόλεις άγνωστες στη μεγάλη φιλολογική παράδοση και αμάρτυρες στις επιγραφές, θα διακηρύξουν τον πολιτισμό τους και τις λατρείες τους με την κοπή νομισμάτων. Τη θέση των γραμμάτων αργότερα και των ακροφωνικών συμβόλων παίρνουν εθνικά ονόματα σε γενική πληθυντικού π.χ. ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΝ κλπ. Στη Σικελία και Κάτω Ιταλία επικρατεί η χαριτωμένη συνήθεια αναγραφής του ονόματος της τοπικής ποτάμιας ή άλλης θεότητας (ή νύμφης) δίπλα σε μορφή της ΓΕΛΑΣ, ΑΡΧΑΓΕΤΑΣ, ΛΕΥΚΑΣΠΙΣ, ΠΑΡΑΣ. Στην Ιταλία διαδίδεται το ευβοϊκό αλφάβητο, ίσως μέσω της Κύμης (της Καμπανίας), γεγονός που είχε ευεργετικές συνέπειες για την περαιτέρω ανάπτυξη των περιοχών αυτών.

Οπωσδήποτε η αναφορά μας σε καίριες ιστορικές περιόδους δεν είναι τίποτε άλλο παρά ανθολόγηση ενδεικτικών στοιχείων, χαρακτηριστικών των πολιτιστικών επιδράσεων των Ελλήνων αποίκων στη «MAGNA GRECIA».

Η παρουσία του Βυζαντίου στην Κάτω Ιταλία άφησε ίχνη ανεξίτηλα. Η Κάτω Ιταλία δέχθηκε την επίδραση των Βυζαντινών. Σύμφωνα με επιγραφή του 9ου αιώνα, ο αυτοκράτωρ Βασίλειος Α' ο Μακεδών (867-886 μ.Χ.), «μεγίστος σκηπτρούκων» και «άριστος ανάκτων», ανήγειρε το άστυ της Βάρεως, οικοδομήσας τον ναό του Αγίου Δημητρίου. Η Βάρι, μετά την κατάληψη της από τον Βασίλειον τον Α', απέβη επί δύο αιώνες το κέντρο της Βυζαντινής Ιταλίας. Ο αγώνας των Βυζαντινών κατά των Αράβων είναι νικηφόρος. Το 870 η νήσος Μελίτη (η σημερινή Μάλτα) πέφτει στα χέρια τους, πέφτουν στη συνέχεια και οι Συρακούσες στις 21 Μαΐου 878, όπως μας περιγράφει ο μοναχός Θεοδόσιος σε επιστολή του. Στη συνέχεια οι Βυζαντινοί κατέλαβαν τη Σικελία, Καλαβρία, Τάραντα. Η Βυζαντινή κυριαρχία εδραιώθηκε με τις επιφανείς νίκες που κατήγαγε στην Ιταλία ο στρατηγός Νικηφόρος Φωκάς ο παλαιός, πρόγονος του ομώνυμου βασιλέως.

Το 885 ανακατέλαβε την Καλαβρίαν και ιδρύθηκε το αυτοτελές θέμα της Λογγοβαρδίας με πρωτεύουσα την Βάριν. Με τα κατορθώματα αυτά το Βυζάντιον απέβη σπουδαία Ιταλική δύναμη.

Η Βυζαντινή ηγεμονία Θεοφανώ θυγατέρα του Ρωμανού του Β', μετά τον γάμον της με τον αυτοκράτορα Όθωνα τον Β' (978-983), άσκησε επίδραση επί της διαμορφώσεως της αυτοκρατορικής ιδέας και της αυλικής εθιμοτυπίας στην Ιταλία και συνέβαλε στην ανάπτυξη κάποιων Κλάδων Τέχνης. Ο Όθων ο Γ', που γεννήθηκε το 980 και επιτροπευόταν από τη μητέρα του Θεοφανώ μέχρι το 991, έλαβε εξαιρετη ελληνική παιδεία. Τα ελληνικά γράμματα διδάχθηκε ο Όθων από τη μητέρα του και από τον εκ Καλαβρίας Έλληνα μοναχό Ιωάννη τον Φιλάγαθον. Επίδραση αυτή της ελληνικής παιδείας συνέβαλε στο να θεωρείται ως προσωπικότητα ανάλογη εκείνης των βασιλέων του Βυζαντίου. Αναστρεφόμενος λογίους εκκλησιαστικούς άνδρες και ταπεινούς μοναχούς. Ως απλός προσκυνητής περιηγήθηκε τα σεπτά καθιδρύματα των νοτίων επαρχιών καθώς επίσης την μονή του Αρχαγγέλου Μιχαήλ επί του όρους Γαργάνου. Επισκέφθηκε επίσης την μονή Κρυποφέρνης. Ο Όθωνας Γ' διατήρησε μέχρι τέ-

λους άριστες σχέσεις με τους Βυζαντινούς. Με την εύνοια της αυτοκρατείας Θεοφανούς ο εκ Καλαβρίας μοναχός Φιλάγαθος προχειρίσθηκε σε αρχιεπίσκοπον της Πλακεντίας.

Ιδιαίτερος εξαιρείται η ανέγερση της πόλεως Τροίας στη θέση των αρχαίων Αικών (Aecae), επί της οδού που άγει εκ Βενεβέντου εις Σίποντον. Η Τροία δέσποζε στην είσοδο της Απουλίας.

Με το τέλος της τρίτης δεκαετηρίδας του ενδέκατου αιώνα είχαν αποκατασταθεί στην Ιταλία η Βυζαντινή κυριαρχία. Ο επί του ιταλικού εδάφους ακμάσας ελληνισμός φέρει την σφραγίδα του βυζαντινού πνεύματος και προεκτείνει στις δυτικότερες εσχαιές τον χώρο της ελληνικής παιδείας του Βυζαντίου.

Το ελληνικό στοιχείο στη Σικελία και Νότιο Ιταλία υπήρξε ακμαίο από τον ένατο μέχρι τον δέκατο πέμπτο αιώνα. Τα υπολείμματα του πρώιμου στρώματος της Μεγάλης Ελλάδας ενισχυθέντα δια των εποίκισμών και μετακινήσεως των Μέσων Χρόνων, απετέλεσαν την λαϊκή υποδομή της Βυζαντινής κυριαρχίας και της πνευματικής της ακτινοβολίας. Μέχρι του έτους 1071 ο Ιταλιώτης Ελληνισμός ανεπτύχθη υπό την αιγίδα της αυτοκρατορικής διοικήσεως. Οι θεσμοί της κοινωνικής οργάνωσης του αγροτικού βίου, της συγκρότησης των χωριών και των κάστρων, το καθεστώς της γαιοκτησίας και φορολογίας, ακολουθούν κατά βάση τα πρότυπα των βυζαντινών επαρχιών. Η Τέχνη άφησε κατάλοιπα ακραιφνούς βυζαντινής έμπνευσης, όπως ο Χριστός του Carignano (στο θέμα Λογγοβαρδίας), τον οποίον έγραψεν ο ζωγράφος Ευστάθιος το 1020. Η Εκκλησία με την ιεραρχία της τα κέντρα λατρείας και τα μοναστηριακά ιδρύματα απετέλεσαν τα κύρια κέντρα του Ιταλιώτη Ελληνισμού. Το 754 το Ιλλυρικό, η Σικελία και η Καλαβρία αποσπασθηκαν από την δικαιοδοσία της Ρώμης και προσαρτήθηκαν στο Πατριαρχείο της Κωνσταντινουπόλεως. Στη μεγαλόνησο ιδρύθηκε το 800 αρχιεπισκοπή με μητρόπολη τις Συρακούσες η οποία μεταφέρθηκε στην Κατάνη, όταν οι Άραβες κατέλαβαν την πόλη. Στη Νότιο Ιταλία, λίγο μετά το έτος 800, ιδρύθηκε η αρχιεπισκοπή Καλαβρίας. Ο ελληνικός μοναχικός βίος έρριψε βαθιές ρίζες στο έδαφος της Σικελίας και της Ιταλίας. Η Καλαβρία του δέκατου αιώνα ονομάσθηκε «νέα θήβαις». Σε 265 αριθμούνται τα μοναστήρια Βασιλικανών μοναχών στις περιοχές αυτές. Όλα αυτά τα καθιδρύματα απισημότατα κέντρα ασκήσεως και παιδείας. Το μοναστήρι της Κρυποφέρνης (Grottajerata), που ιδρύθηκε στην περιοχή του Τουσκούλου, που ιδρύθηκε από τον όσιο Νείλο, τον διαπρεπέστατο από τους εν Ιταλία Έλληνες μοναχούς ακμάζει και σήμερα ως Κέντρον Βυζαντινών Σπουδών, Μουσικολογίας και Κωδικολογίας. Από τα αρχεία των Ιταλιωτκών καθιδρυμάτων προέρχονται ελληνικά διπλωματικά κείμενα, τα οποία εμπλουτίζουν την ύλη της βυζαντινής διπλωματικής. Από την Σικελίαν έλκουν την καταγωγήν υμνογράφοι της μέσης βυζαντινής περιόδου.

Ενδεικτικά αναφερθήκαμε στις επιδράσεις των Ελλήνων και του ελληνικού πολιτισμού στη ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΔΑ που μας φιλοξενεί αυτές τις ημέρες κι έχουμε συντονίσει τον παλμό της καρδιάς μας προς τον δικό της ελληνικό παλμό, κι όσο κι αν ο χρόνος προχωρεί ασταμάτητα, οι λόγοι του Ρωμαίου ρήτορα Κικέρωνα θα έχουν πάντοτε επικαιρότητα. «Δεν θα ντραπώ να ισχυριστώ στο εξής, έλεγε, ότι όσα πετύχαμε, τα πετύχαμε με τα πνευματικά και καλλιτεχνικά επιτεύγματα των Ελλήνων».

Το ιερό της Αφροδίτης

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Δρ. ΙΛΙΑ ΘΕΟΤΟΚΑ
ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ-ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ
Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο,
Πρόεδρος της Δράσης για την Ψυχική Υγεία

Η ψυχική υγεία των ελλήνων έχει θιγεί άμεσα και καθοριστικά τα τελευταία χρόνια της κρίσης. Το κλίμα αβεβαιότητας, οι αλλαγές που συμβαίνουν καθημερινά στις οικογένειες, στην κοινωνία, στον τρόπο ζωής, οι τρομοκρατικές επιθέσεις επιτείνουν το αίσθημα ανασφάλειας και αποθαρρύνουν το άτομο να προβάλλει και να επενδύσει στο μέλλον. Οι παραπάνω συνθήκες, οι οποίες μάλιστα συνεχίζουν να υφίστανται για πολλά χρόνια πλέον, έχουν από ήπιες έως σοβαρές ψυχολογικές επιπτώσεις στους πολίτες και σε ομάδες ατόμων που μπορεί να είναι περισσότερο ή λιγότερο ευάλωτες σε ψυχολογικά προβλήματα. Για παράδειγμα, τα χαμηλά και μεσαία κοινωνικοοικονομικά στρώματα θίγονται περισσότερο ψυχολογικά, γιατί θίγονται περισσότερο οικονομικά, χωρίς βέβαια να αποκλείονται και τα ανώτερα κοινωνικοοικονομικά στρώματα, ή άτομα, που ήδη είχαν κάποιες ψυχολογικές διαταραχές, ή κάποιες δυσκολίες προσαρμογής στην αλλαγή.

Αγχώδεις και καταθλιπτικές διαταραχές, συχνότερες κρίσεις πανικού, διαταραχές ύπνου, αλλά και σκέψεις ή απόπειρες αυτοκτονίας εμφανίζονται περισσότερο όταν υπάρχει οικονομική κρίση.

Η απώλεια της εργασίας, ο φόβος ή η απειλή για απώλεια της εργασίας, η ανεργία, η μειωμένη οικονομική δυνατότητα και από την άλλη, η ανάγκη να ανταποκριθούμε σε δεδομένες απαιτήσεις που πιέζουν, σε ρόλους που έχουμε αναλάβει, ή η ανάληψη πιθανά νέων ευθυνών είναι μερικοί από τους λόγους που μπορούν να εντείνουν την ψυχολογική πίεση και να προκαλέσουν ψυχολογικά προβλήματα.

Επίσης, η ευθύνη απέναντι στην οικογένεια (γονείς, συντρόφους, συζύγους, παιδιά) αποτελούν σημαντικούς παράγοντες πίεσης. Ζευγάρια εξάλλου, που προγραμματίζουν να κάνουν οικογένεια, να κάνουν παιδιά μπορεί το αναβάλλουν. Για κάποιους, η δημιουργία οικογένειας είναι στόχος, πάνω στον οποίο δουλεύουν κάποια χρόνια και αυτό μπορεί να ανααιρεθεί. Έτσι, οι νέοι άνθρωποι αποθαρρύνονται, απο-

γοπεύονται, δεν βλέπουν μέλλον.

Καταλαβαίνουμε λοιπόν, ότι πέρα από τα διαγνωσμένα ψυχολογικά προβλήματα που, είτε εμφανίζονται, είτε εντείνονται, υπάρχει και μια σειρά ψυχολογικών αντιδράσεων, που επηρεάζει τη συμπεριφορά μας, σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας (επαγγελματική, οικογενειακή, σεξουαλική, κοινωνική κλπ). Επιθετικότητα, απογοήτευση, πένθος για αυτά που χάσαμε ή γι' αυτά που θα χάσουμε, αποθάρρυνση, απαισιοδοξία είναι μερικά από τα συναισθήματα, που δεν μας οδηγούν και στο σωστότερο δρόμο. Ακόμα, αυτό που συχνά παρατηρείται είναι μια αδράνεια, μια αδιαφορία για τα πράγματα και μειωμένο κίνητρο για να λύσουμε προβλήματα, να βγούμε από ένα «βάλτωμα», που χωρίς να το καταλαβαίνουμε μπορεί να βουλιάζουμε σιγά-σιγά μέσα σε αυτό. Αυτές οι υποτονικές αντιδράσεις μπλοκάρουν την αντίσταση και την αντίδραση στην κρίση. Και ένας υγιής οργανισμός πρέπει να αντιδρά, να χειρίζεται τις αλλαγές, να λειτουργεί εποικοδομητικά για τον εαυτό του. Κάποιες φορές δε, μπορεί να υπάρχουν και τα αντίθετα συναισθήματα, δηλαδή υπεραισιοδοξία, υποτίμηση της κατάστασης, υπομανιακές τάσεις, αίσθημα παντοδυναμίας, που επίσης δεν οδηγούν σε καλό δρόμο.

Στο σημείο βέβαια αυτό, δοκιμάζονται έντονα και οι προσωπικές μας σχέσεις, δηλαδή σε ποιο βαθμό οι σχέσεις μας στηρίζονται στην αμοιβαιότητα, στην εμπιστοσύνη, στην υποστήριξη, στην ικανότητα να κατανοήσει ο άλλος υπεραισιοδοξία, υποτίμηση της κατάστασης, υπομανιακές τάσεις, αίσθημα παντοδυναμίας, που επίσης δεν οδηγούν σε καλό δρόμο.

Μήπως είναι η κρίση μια ευκαιρία να ξαναδοούμε τις σχέσεις μας; Να τους δώσουμε την αξία που τους πρέπει; Να πάρουμε συναισθηματική τροφοδότηση από αυτές, αλλά και να δώσουμε; Να έρθουμε πιο κοντά στους δικούς μας ανθρώπους;

Τί να κάνουμε για να αντιμετωπίσουμε όλες αυτές τις ψυχολογικές επιπτώσεις; Όταν οι λαοί είναι πιο αδύναμοι είναι και πιο χειρισμοί και πιο αφομοιώσιμοι. Κατά συνέπεια, καλούμαστε να αντιδράσουμε και να

αναπτύξουμε υγιή αντανakλαστικά απέναντι στην ψυχολογική αδράνεια, στο άγχος και στην κατάθλιψη.

Καταρχήν, δεν θέλει πανικό. Ο πανικός προκαλεί άγχος, ένταση, επιθετικότητα. Επίσης προκαλεί παράλογες σκέψεις και κυρίως μειώνει την τάση για λήψη αποφάσεων, κάτι που δεν θέλουμε.

Αναλογιστείτε τις προσωπικές σας ευθύνες και αποφάσεις.

Εστιασθείτε σε αυτά που πραγματικά αξίζουν στη ζωή σας. Μπορεί να είναι η οικογένειά σας, ο σύντροφός σας, τα παιδιά σας, οι καλοί σας φίλοι, κάποιο hobby, κάποια ενδιαφέροντα που μπορεί να είχατε παραμελήσει. Δώστε χρόνο σε όλα αυτά.

Εστιασθείτε σε αυτά που μπορείτε να ελέγξετε. Μόνο σε αυτά μπορείτε να επιδράσετε και να τα προσαρμόσετε όπως επιθυμείτε.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΤΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ
Μιλήστε σε κάποιον δικό σας για τα συναισθήματά σας.

Διατηρείστε, όσο γίνεται, μία θετική διάθεση. Αποδεχτείτε ότι στη ζωή υπάρχουν δυσκολίες, θλίψη, δυσάρεστες στιγμές. Είναι σημαντικό να μπορούμε να αγαπάμε τη ζωή, ακόμα και στις πιο δύσκολες φάσεις της.

Προσπαθήστε να σκέφτεστε ρεαλιστικά.

Ελέγξτε τις προσδοκίες και τις προτεραιότητές σας. Μην εστιάζετε στα αρνητικά μιας κατάστασης, δείτε και τις θετικές της πλευρές.

Μην αφήνετε τις αρνητικές σκέψεις να επηρεάζουν τον τρόπο που θα επιλύσετε ένα πρόβλημα. Να είστε ανοικτοί σε πιθανές λύσεις.

Κάντε μία λίστα με αυτά που σας αρέσουν στον εαυτό σας.

Επιτρέψτε στον εαυτό σας να μην είστε τέλειοι.

Να θέτετε μικρούς καθημερινούς στόχους. Όταν τους ολοκληρώνετε, να επιβραβεύετε τον εαυτό σας.

Φροντίστε τη διατροφή σας. Επιλέγεται τροφές με Ω3 λιπαρά και πλούσιες σε βιταμίνη B12. Αποφύγετε το αλκοόλ και την υπερβολική ποσότητα καφέ. Φροντίστε τον ύπνο σας.

Βάλτε συστηματικά την άσκηση στη ζωή σας (π.χ. περπάτημα καθημερινά, κάποιο σπόρ, γυμναστική κλπ), μπορείτε να συνδυάσετε την άσκηση με φιλική παρέα, που την κάνει πιο ευχάριστη.

Να εκτίθεστε συστηματικά σε ηλιόλουστα μέρη.

Βάλτε καινούργιες δημιουργικές δραστηριότητες στη ζωή σας (ζωγραφική, μουσική, φωτογραφία). Το να είμαστε δημιουργικοί, μας επιτρέπει να εξερευνούμε τα συναισθήματά μας και να εκφραζόμαστε. Παράλληλα, μας κάνει να νιώθουμε καλύτερα και μας δίνει ικανοποίηση.

Εμπλακείτε πιο ενεργά σε δραστηριότητες. Εμπλουτίστε την κοινωνική σας ζωή, κρατείστε κοντά σας τους φίλους και την οικογένεια.

Οι παραπάνω συμβουλές μπορεί να σας βοηθήσουν σημαντικά, αλλά όχι από μόνες τους, εάν τα καταθλιπτικά συναισθήματα είναι έντονα, διαρκούν πάνω από 2 εβδομάδες και επηρεάζουν σοβαρά την καθημερινή σας λειτουργικότητα. Στην περίπτωση αυτή, αλλά και στην περίπτωση που σκέπτεστε ότι η ζωή δεν αξίζει και κάνετε σκέψεις να δώσετε τέλος στη ζωή σας, θα πρέπει να επισκεφτείτε άμεσα έναν κλινικό ψυχολόγο ή ψυχίατρο και να ξεκινήσετε ψυχοθεραπεία ή και να πάρετε αντικαταθλιπτική αγωγή. Να έχετε υπόψη σας ότι Η ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΠΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΕΤΑΙ, ΕΦΟΣΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΤΕ ΝΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΤΕ.

Αμετανοησία: η αιτία εισβολής της ασθένειας και του θανάτου στη ζωή του ανθρώπου

Αρχιμ. Διονυσίου Χατζηπαντωνίου
Εφημερίου του Ι. Ν. Αγίας Φιλοθέης δήμου
Φιλοθέης - Ψυχικού Δρος Θεολογίας

Ένα μεγάλο ερώτημα που πάντοτε απασχολούσε τον άνθρωπο είναι το γιατί να υπάρχουν οι ασθένειες και ο θάνατος. Πολλοί είναι εκείνοι που θεωρούν υπαίτιο τον θεό λαμβάνοντας αφορμή από το γεγονός ότι επειδή οι Πρωτόπλαστοι παρέβησαν την εντολή του, τιμώρησε την ανθρωπότητα με φθορά και θάνατο. Ποια είναι όμως η αλήθεια;

Η ύψιστη και μοναδική αξία του ανθρώπου, η οποία τον διακρίνει απ' όλα τα δημιουργήματα έγκειται στην «κατ' εικόνα» και «καθ' όμοίωσιν» Θεού δημιουργία του. Ο άνθρωπος πλάσθηκε, ούτε κατά φύσιν θνητός, ούτε κατά φύσιν αθάνατος, αλλά δεκτικός και των δύο, ούτως ώστε εάν τηρώντας την εντολή του Θεού στρεφόταν προς τον δρόμο της αθανασίας, να κερδίσει από Εκείνον την αθανασία και να γίνει θεός κατά χάριν, εάν δε πάλι, παρακούοντας τον θεό στρεφόταν προς τον δρόμο του θανάτου, αυτός ο ίδιος να γινόταν αίτιος του θανάτου και όχι ο θεός.

Η επέμβαση του όφους-διαβόλου στην μακάρια ζωή των πρωτοπλάστων είχε ως αποτέλεσμα την διατάραξη και της μεταξύ τους ζωής τους και με τον θεό. Διαβάζουμε χαρακτηριστικά στην Σοφία Σολομώντος: «Ο θεός έκτισεν τον άνθρωπον, επ' αφθαρσία και εικόνα της ίδιας αιδιότητος εποίησεν αυτόν φθόνω δε διαβόλου θάνατος εισήλθεν εις τον κόσμον...» (2,23-24). Ο διάβολος λοιπόν, φθονώντας το αγαπημένο πλάσμα του Θεού, θέλησε να το παρassύρει μαζί του στην απώλεια, γι' αυτό και λέγοντας ψέματα, προτείνει την παρακοή στο θεό θέλημα. Βέβαια, αν και ο διάβολος είχε όντως ενεργή

Ο Μακαριότατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. 'Ιερώνυμος Β' με τους εφημέριους του Ιερού Ναού 'Αγίας Φιλοθέης. Ο γράφων ο 2ος εξ'αριστερών

συμμετοχή στην επιτέλεση της πρώτης αμαρτίας του ανθρώπινου γένους δια της παρακοής, δεν είχε, όμως, καμία απολύτως ευθύνη, ούτε για την συγκατάθεση στην συμβουλή του, ούτε για το πώς οι Προπάτορές μας απολογήθηκαν στον Δημιουργό τους.

Αμέσως μετά την παρακοή του θείου θελήματος έγιναν πραγματικότητα τα λόγια του Θεού, ότι όταν παραβείτε την εντολή μου «θανάτω άποθανείσθε». Όμως, ο φιλόανθρωπος θεός

έδωσε αμέσως μετά δύο ευκαιρίες μετανοίας στους Πρωτόπλαστους ανοίγοντας διάλογο μαζί τους. Η πρώτη ευκαιρία ήταν με την ερώτηση, «Αδάμ ποῦ εἶ;». Ο Θεός ρώτησε για να τους δώσει αφορμή να παραδεχθούν την αμαρτία τους, να εξομολογηθούν και να μετανοήσουν.

Όμως, ο Αδάμ δεν ομολόγησε ευθέως την αμαρτία, αλλά είπε ότι κρύφτηκε από Εκείνον, επειδή είναι γυμνός. Ο θεός έδωσε και δεύτερη ευκαιρία να παραδεχτεί την αμαρτία του και να μετανοήσει ρωτώντας τον Αδάμ εάν έφαγε από τον απαγορευμένο καρπό. Για δεύτερη φορά ο Αδάμ όχι μόνο δεν δράττεται της ευκαιρίας που του προσφέρει ο θεός, αλλά κατηγορεί τον θεό ότι για την αμαρτία του υπαίτιος είναι Εκείνος, επειδή δημιούργησε την Εύα, η οποία και τον οδήγησε στην αμαρτία. Αναμφισβήτητα λοιπόν, εάν μετανοούσαν, δεν θα είχαν εκδιωχθεί από τον Παράδεισο, δεν θα είχαν κατακριθεί, δεν θα υφίσταντο την ταιλαιωρία των ασθενειών και δεν θα είχαν καταδικασθεί να επιστρέφουν στη γη από την οποία προήλθαν.

Μέσω του σύντομου αυτού άρθρου επιθυμία μας είναι να απαντήσουμε θεολογικά στο φλέγον ερώτημα της ύπαρξης των ασθενειών και του θανάτου. Ο άνθρωπος, αν και δημιουργήθηκε με την δυνατότητα να παραμείνει άφθαρτος και αθάνατος, επέλεξε εγωιστικά να μην παραδεχθεί την αμαρτία του και να μην ζητήσει συγγνώμη. Αυτό είχε ως θλιβερή συνέπεια για την ανθρωπότητα την ροπή προς την αμαρτία, την φθορά και τον θάνατο, καταστάσεις για τις οποίες σε καμία περίπτωση δεν είναι υπεύθυνος ο θεός. Έκτοτε, η ροπή προς την αμαρτία, η φθορά και ο θάνατος δυστυχώς συνοδεύουν όλους μας ανεξαιρέτως, όμως εξαρτάται από τον κάθε ένα από εμάς πώς θα τα αντιμετωπίσουμε: μόνοι μας ή επιζητώντας την βοήθεια του Θεού;

FÉDÉRATION EUROPÉENNE DES ASSOCIATIONS DE PROFESSEURS DE LANGUES ET DE CIVILISATIONS CLASSIQUES

ACADEMIA HOMERICA-ΟΜΗΡΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ευχαρίστως ανακοινώνουμε δύο υψίστης σημασίας ετήσια παγκόσμια συνέδρια, που θα διεξαχθούν στην πατρίδα μας από 22-29 Αυγούστου 2016. Το πρώτον της EUROCLASSICA (ΟΜΙΛΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ), στην ΑΘΗΝΑ, με τίτλο: ΟΙ ΚΛΑΣΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ για τον εορτασμό του ΑΡΓΥΡΟΥ ΙΩΒΗΛΑΙΟΥ (SILVER JUBILEE) της euroclassica με την συμπλήρωση 25 χρόνων από την ίδρυσή της. Η επίσημη έναρξη και ανταποκρίσεις θα λάβουν χώρα στις 23/8/2016 στην επίσημη αίθουσα τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Μετά τη λήξη του συνεδρίου αυτού οι σύνεδροι θα κατευθυνθούν στη Χίο για τη διεξαγωγή του ετήσιου παγκοσμίου συνεδρίου της ΟΜΗΡΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ με θέμα: Ο ΟΜΗΡΟΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ.

Οι διακεκριμένοι σύνεδροι και φοιτητές από όλο τον

κόσμο θα εντρυφήσουν στα ελληνικά γράμματα, στη διαχρονική τους ροή και στα ομηρικά έπη, ιστορία, ελληνική γλώσσα και πολιτισμό και απερχόμενοι θα γίνουν οι καλύτεροι πρεσβευτές της χώρας μας σε ολόκληρο τον κόσμο.

Οι παραπάνω επιστημονικές, πολιτιστικές υψίστης εθνικής σημασίας εκδηλώσεις, τελούν, όπως πάντοτε, υπό την αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Καλούνται όλοι και όλες να συμμετάσχουν.

Η είσοδος θα είναι ελεύθερη και στην Αθήνα, Πανεπιστήμιο Αθηνών και στη Χίο στο Ομήρειον (25-29/8/2016).

Το επιστημονικό συνέδριο της euroclassica και Ομηρικής Ακαδημίας θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.

«την γλώσσα μου έδωσαν ελληνική... στις αμμονδιές του Ομήρου»
Οδυσσεύς Ελύτης

Τη Ελλογιμωτάτη κυρία Μαρία-Ελευθερία Γιατράκου, Διευθύντρια της «Ομηρικής Ακαδημίας», θυγατρί της ημών Μετρίότητος εν Κυρίω αγαπητή, χάριν και ειρήνης παρά Θεού Πατρός και Κυρίου Παντοκράτορος.

Μετά χαράς επληροφορήθημεν εκ της από κε Ιανουαρίου έ.ε. υμετέρας επιστολής την σύγκλιση δύο επιστημονικών συνεδρίων κατά τον προσεχή Αύγουστον, επ' ευκαιρία της συμπληρώσεως εικοσιπενταετηρίδος από της ιδρύσεως του Ομίλου Ευρωπαϊκών Εταιρειών Καθηγητών Κλασσικών Γλωσσών και Πολιτισμών «Euroclassica» και της τοιαύτης της Ελληνικής Εταιρείας Κλασσικών Σπουδών, διοργανωθησόμενων υπό της υφ' υμάς «Ομηρικής Ακαδημίας».

Η αρχαία ελληνική γλώσσα αποτελεί κορωνίδα του ευρωπαϊκού αλλά και του παγκόσμιου πολιτισμικού οικοδομήματος. Σφυρηλατούσα την άμεσον σχέση ημών προς την κλασσικήν αρχαιότητα, συνιστά ατίμητον και περικλεή θησαυρόν, πολιτισμικόν υπόβαθρον αλλά και πηγή αυτογνωσίας δια τον ονομαζόμενον ευρωπαϊκόν πολιτισμόν. Δημιουργικώς και δυναμικώς η ημετέρα γλωσσική έκφρασις συναρμόζει την παράδοσιν ως ιστορικήν γνώσιν και την καινοτομίαν ως νεότευκτον υποδομήν, καθιστάμενη, ως εκ τούτου, αεί ζώσα και αυξανόμενη. Τοιουτοτρόπως, ισορροπούμεν εις τον περιβάλλοντα ημάς πολιτισμικόν κυκλώνα και χωρούμεν εις το μέλλον μη απεμπολούντες τας αξίας του παρελθόντος, κατανοούντες δε τας συνθήκας του παρόντος.

Δια της κλασσικής παιδείας και δή της μελέτης των αρχαίων κειμένων εκ του πρωτοτύπου αποκτώμεν επίγνωσιν του χρέους προς τους πνευματικούς ημών προγόνους όπως μεταλαμπαδεύσωμεν εις τας απερχόμενας

γενεάς τας αξίας ενός πολιτισμού ζώντος, τον οποίον η πρόνοια του Θεού εχρησιμοποίησε δια την σωτηρίαν του ανθρώπου και του κόσμου. Προς τούτο και οι πνευματομόφοι της Αγίας ημών Εκκλησίας Πατέρες και διδάσκαλοι, τας Αγίας Γραφάς -έν ελληνίδι διαλέκτω- ανά χείρας φέροντες, μετείχον της θύραθεν παιδείας και μετήλθον τα πάντα δια την προσαύξησιν και διάσωσιν αυτής.

Εις τα θεόπνευστα συγγράμματα αυτών εξήραν την σημασίαν της κλασσικής μορφώσεως ως προπαίδειαν και εισαγωγήν εις την μυσταγωγίαν της ευαγγελικής ζωής και πίστεως, διαποντίσαντες τον «έλληνα λόγον» με την θεολογικήν των εμπειρίαν και τον αγιοπρεπή των βίον.

Η επίδρασις του αρχαίου κόσμου εις τον σύγχρονον βίον, καίτοι πολυμερώς διαπιστούμενη, οσημέραι υποβαθμίζεται δια της κακώς νοούμενης χρησιμοθηρίας, της πρακτικότητος και του εύκολου και ταχέος κέρδους. Ο προσφυώς χαρακτηρισθείς σύγχρονως «πολιτισμός της εικόνας» βαθμιαίως αντικαθιστά τον στοχασμό και την κινητικότητα της σκέψεως, καθιστών τον σύγχρονον άνθρωπον συχνάκις έρμαιον μιας οθόνης. Δια τούτο, κατά την έγκριτον γνώμην ειδικών επιστημόνων, περιορίζεται ο γλωσσικός κώδις και περιπίπτωμεν δια της λεξιπενίας εις «αφασίαν» ή γνωσιακά ελλείματα.

Τοιουτοτρόπος, αι επιστήμαι, αι ανθρωπιστικάί σπουδαί και δή αι κλασσικάί τοιαύται οφείλουν να υπερασπιστούν τον ευατό των κατέναντι της λαίλαπος του ωφελιμισμού και του υλικού κέρδους. Ως αντίβαρον εις την τοιαύτην επέλασιν ο ύπατος των φιλοσόφων

Σωκράτης μας υπενθυμίζει ότι η γνώσις είναι αποτελεσμα προσπάθειας, την οποίαν ούτε δυνάμεθα να εξαγοράσωμεν, ούτε δύναται έτερός τις να καταβάλη δι' υμάς.

Όμως «ούκ απεσβέτο λάλον ύδωρ», διότι πρωτοβουλία ως αί υμέτεραι εισφέρουσι τον πνευματικόν των οβολόν εις το πολιτισμικόν οικοδόμημα. Εις τας αυλάς της Μητρός Εκκλησίας είναι γνωσταί αί υμέτεραι δραστηριότητες διά των οποίων προάγεται η γλωσσική συνείδησις, η ικανότης εκφοράς συγκεκριμένου λόγου, η ανάδειξις των πολιτισμικών δεσμών μεταξύ των λαών, ή εν γένει κατάρτησις και συνθετική κατανόησις, ήτοι ή αναγωγή της εμπειρίας εις έννοιαν, και πλείστα, ών ούκ έστιν αριθμός, ωφελήματα. Πλην όμως της αναπτύξεως των μεγίστων δυνατών δεξιοτήτων παντοειδούς μελέτης και επιστημονικής ερεύνης, τα κλασσικά κείμενα παρέχουν καθ' εαυτά ίσως και, τι το μοναδικόν και αναντικατάστατον: την αισθητική απόλαυσιν και την προς στιγμήν «απόδρασιν» έξ ενός κόσμου «κειμένου εις το πονηρόν» και απεργαζόμενου τον πνευματικόν καταποντισμόν του ανθρώπου.

Δια των σκέψεων τούτων, συγχαίρουμεν τη υμετέρα Ελλογιμότητι από της έδρας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, της κιβωτού της Ελληνικής Παιδείας και των Γραμμάτων, δια το επιτελούμενον υπό της υπ' αυτήν την Ακαδημίας έργον, προσεπευχόμενοι πάσαν επιτυχίαν εις τα υπό σύγκλησιν συνέδρια ταύτα και επιδαψιλεύοντες πάσι τοις συνέδροις και μεθέξουσιν αυτών την ημετέραν Πατριαρχικήν ευχήν και ευλογίαν.

Έλλογιμώτατον Καθ. Νικόλαον Κονομήν,
Ακαδημαϊκόν Πρόεδρον Ελληνικής Φιλολογικής Εταιρείας - Φωκίδος 20 - 115 26 ΑΘΗΝΑ

Έν Αθήναις, τη 10η Μαΐου 2016

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ & ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κου ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ Β' ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ EUROCLASSICA

Αγαπητοί,

Ασμένως λαβών την ευγενή πρόσκληση των κεφαλών της Ελληνικής Φιλολογικής Εταιρείας και της Ομηρικής Ακαδημίας όπως απευθύνω λόγον πατρικόν προς υμάς, όμηρικώς χαιρετίζω έκαστον εξ υμών προσωπικώς: ουλέ τε και μάλα χαιρε, θεοί δε τοι όλβια δοίεν (Οδύσσεια, ω,402).

Όπου «θεοί», δε, υμείς ανέγνωτε «Θεός», καθότι διαπεράσαντες δια της φιλοσοφίας και της θεολογίας το στερέωμα, δυνάμεθα να αποδώσωμε τα καίσαρος καίσαρι. Εις την «θεολογίαν» του Ησιόδου και του Ομήρου αποδίδομε την πρέπουσα τιμήν και αξίαν. Μελετώντες αυτούς υπό τον φακόν του Άγιου Πνεύ-

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β'

ματος αντιλαμβανόμεθα, σήμεραν, το σύστημα της κοσμολογίας και ανθρωπολογίας δια του όποιου ερμηνεύθησαν νόμοι φυσικοί και ηθικοί, πόσον απείχε αλλά και πόσον εγεινίαζε της αληθείας, όπως μας την απεκάλυψε ο του Θεού Θεός Λόγος. Επ' αυτού του συστήματος προσεπάθησαν, προσωρινώς επιτυχώς,

αλλά μακροπροθέσμως ανεπαρκώς, να εργασθούν οί Γνωστικοί, προσφέροντες ένα άλλο σύστημα, μαγευμένοι από το συγκερασμό ελληνικής θεογονίας και φιλοσοφίας.

Η Αρχαιοελληνική γλώσσα αποτελεί το όχημα πολλών προσπαθειών, εκείνων που παρήλθον και αυτών που θα έλθουν. Είναι πολύτιμο υλικό, καθαρός χρυσός, και δια τούτο και ημείς τον πλάθομε και τον χρησιμοποιούμε με υπερηφάνεια και αγάπη, ως οικείο αγαθό.

Εύχομαι εις τους παρόντας, τους αργυροχρυσόχρους της ελληνικής, κατευόδωσι εις τα υμέτερα, Θεός δε υμίν τα όλβια δοίεν.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Ανάπτυξη, Επιτυχία & Αλλαγή

Μαρία Φράγκου, Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας-Ψυχοθεραπεύτρια

Μάθηση είναι η σύνδεση κάτι αγνώστου με κάτι γνωστό. Ειδικότερα, ο Σωκράτης είχε πει: «Μάθηση είναι η υπενθύμιση αυτού που ήδη ξέρεις». Στην περίπτωση της επιτυχίας στη ζωή μας, σημασία έχει να μάθουμε να κάνουμε τα πράγματα διαφορετικά από ό,τι στο παρελθόν, καθώς ίδιες συμπεριφορές φέρνουν και ίδια αποτελέσματα.

Συγκεκριμένα, οι πεποιθήσεις που έχουμε για τον εαυτό μας, καθώς και η ταυτότητα που έχουμε δώσει στον εαυτό μας, ελέγχουν απόλυτα το πώς σκεφτόμαστε, νιώθουμε και συμπεριφερόμαστε κάθε μέρα της ζωής μας. Επομένως, οι ερωτήσεις που πρέπει να θέτουμε στον εαυτό μας είναι οι εξής: «Γιατί το κάνω αυτό;» «Ποιά ανάγκη μου καλύπτω;» ή αλλιώς «Τι καλύπτω από αυτό που κάνω;»

Μάλιστα, η ισχύς του νόμου της επιβεβαίωσης των πεποιθήσεων -που μας διακατέχει όλους μας- αποτελεί παράγοντα ιδιαίτερα καθοριστικό για τη συμπεριφορά μας. Η πεποίθηση είναι βεβαιότητα. Έχουμε την ανάγκη να την επιβεβαιώνουμε. Είναι, άλλωστε τόσο ισχυρό το σοκ να μην επιβεβαιώνονται οι πεποιθήσεις μας, που κάνουμε ό,τι μπορούμε για να επιβεβαιωθούν. Τις πεποιθήσεις μας, τέλος, τις επιβεβαιώνουμε είτε άμεσα, είτε έμμεσα, όπως για παράδειγμα, με το να βλέπουμε πράγματα που δεν υπάρχουν.

Πώς, λοιπόν, αναλαμβάνουμε την ευθύνη της ανάπτυξης, επιτυχίας και αλλαγής στην ζωή μας; Πρώτα απ' όλα, αν δεν πάρουμε το ρίσκο, δεν θα πάρουμε και καμιά ανταμοιβή. Η ζωή υπάρχει μόνο στο ρίσκο. Δεύτερον, πρέπει να εξετάζουμε από πού ακριβώς εξαρτάται η λεγόμενη ποιότητα της ζωής μας. Κι αυτό διότι αυτό που καθορίζει την ποιότητα της ζωής μας είναι ο τρόπος με τον οποίο ο καθένας προσδιορίζει προσωπικά τι είναι αναγκαίο για τον εαυτό του. Τρίτον, πρέπει να επισημάνουμε πως τίποτε στη ζωή δεν έχει νόημα, εκτός από το νόημα που θα του δώσουμε εμείς. Και τέταρτον, για να γίνουμε ευτυχισμένοι και πλήρεις, χρειάζεται να ελέγχουμε την επαφή και την επικοινωνιακή δεινότητα που διατηρούμε πρώτα απ' όλα με τον ίδιο μας τον εαυτό.

Επιπλέον, ας μην ξεχνάμε πως η δύναμη να συσχετιζόμαστε και να αποσυσχετιζόμαστε είναι μια ιδιότητα που την έχουμε κάθε μέρα της ζωής μας. Όμως, προσοχή! Όπου επικεντρώνεις την προσοχή σου, αυτό γίνεται η δική

σου αλήθεια, ανεξάρτητα από το αν αυτό είναι κάτι αληθινό ή όχι! Απλά και μόνο με το να εστιάζεις σε κάτι, αυτό γίνεται αληθινό για σένα, ακόμα κι αν κάθε άλλο παρά αληθινό είναι.

Περαιτέρω, αν μπορούσαμε με κάθε επιφύλαξη να βάλουμε την επιτυχία μέσα στα πλαίσια κάποιας φόρμουλας ή κανόνων, θα λέγαμε πως πρώτα απ' όλα, αυτό που πρέπει να γνωρίζεις είναι ποιο θέλεις να είναι το αποτέλεσμα. Ο δεύτερος κανόνας είναι να ξέρεις τους λόγους. Ο τρίτος; Να μεις στην δράση. Ο τέταρτος είναι ότι πρέπει να ξέρεις που κατευθύνεσαι. Και ο πέμπτος είναι να αλλάζεις την προσέγγισή σου. Τι σημαίνει αυτό; Να αλλάζεις την προσέγγισή σου σύμφωνα με την αντίληψή σου, όπως π.χ. με το να καταλάβεις πως καθετί που σε δυσαρεστεί, σε δυσαρεστεί γιατί το αντιλαμβάνεσαι με λάθος τρόπο. Άλλος τρόπος για να αλλάξουμε την προσέγγισή μας είναι με την φυσιολογία μας. Δηλαδή, με την εγρήγορσή μας. Δεν μπορούμε να επιτύχουμε σχεδόν τίποτε με ένα σώμα που σέρνεται. Επιπλέον, το πώς επικοινωνούμε με τον εαυτό μας και με τους άλλους, μπορεί να αλλάξει καθοριστικά την προσέγγισή μας. Εδώ αξίζει να παρατηρήσουμε πως η λεκτική επικοινωνία μετράει, σύμφωνα με ερευνητές, κατά 7%. Ο τόνος, η χροιά και η ένταση της φωνής μετράνε κατά 30% , ενώ η γλώσσα του σώματος κατά 55%. Τέλος, η στρατηγική μας παίζει ένα τεράστιο ρόλο στην σωστή προσέγγισή μας.

Πιο αναλυτικά, η στρατηγική είναι ο συγκεκριμένος τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιείς τις πηγές σου, για να δημιουργήσεις και να παράγεις με συνέπεια ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Τα μέσα που χρησιμοποιούμε για να αναπτύξουμε τις στρατηγικές μας είναι το σώμα μας, όπως οι αισθήσεις μας και οι γνώσεις μας. Φαίνεται μάλιστα πως για οτιδήποτε κάνουμε στην ζωή μας παραπάνω από μια φορά, αποκτούμε όντως και μια στρατηγική γι' αυτό.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΙΡΗΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΚΗ - ΚΑΛΑΜΑΡΗ
ΜΑΝΤΩ ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ - ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Υπό Δρ. Φιλ. Μαρία Ελευθερίας Γ. Γιατράκου)

Στα χέρια μου κρατώ το Θαυμάσιο ιστορικό μυθιστόρημα, που βγήκε από τη γραφίδα της γνωστής έγκριτης κι από άλλα θαυμάσια έργα της, συγγραφέως, Ειρήνης Νικολάκη - Καλαμάρη. Το διεξήλθα με τη δίψα του φιλαναγνώστη που θέλγεται από κάθε τι που συνδέεται με την ιστορία της πατρίδας μας. Η όλη του αισθητική παρουσία και εικονογράφηση θελκτική, σε παρακινεί να το μελετήσεις απνευστί. Στις τετρακόσιες δεκαπέντε περίπου σελίδες του και στα γραφόμενα, κατατοπιστικά στο κάλυμμα - οπισθόφυλλο, περιγράφεται ευσύνοπτα η ηθική και εθνική μεγαλογραφία μιας σπάνιας Ελληνίδας - ηρωίδας, της Μαντώ Μαυρογένους, που θυσίασε τα πλούτη, τους τίτλους ευγενίας, τη ζωή της ακόμη, στο βωμό της πατρίδος.

Όταν πρωτοάνοιξα το βιβλίο, το οποίο προλογίζει ο γνωστός σε όλους, καταξιωμένος συγγραφέας Σαράντος Ι. Καργάκος, με το θαυμάσιο εμπεριστατωμένο, τεκμηριωμένο με τις δυνατές του γνώσεις πρόλογο, θεώρησα ύβρη να προχωρήσω σε προσωπικά σχόλια. Το είχα όμως υποσχεθεί όμως στη συγγραφέα την οποία θαυμάζω για τη λογοτεχνική της δεξιοτεχνία και από άλλα έργα της, τόλμησα να χαράξω κι εγώ λίγες γραμμές, «ευγνωμοσύνης ένεκεν» προς τη μεγάλη ηρωίδα, Μαντώ Μαυρογένους, στην ηρωική συμβολή της οποίας όπως και σ' άλλους ήρωες και ηρωίδες του '21 οφείλεται η ελευθερία μας.

Θαύμασα τον πλούτο των ιστορικών γνώσεων της συγγραφέως, τη μεγάλη έρευνα στην οποία αποδύθηκε, ώστε παρά τον μυθιστορηματικό χαρακτήρα του έργου της να στηρίξει πάνω σε στέρεα ιστορικά τεκμήρια, σε ιστορικές πηγές και μελέτες, παρέχοντας μας αυθεντικές ιστορικές ειδήσεις, ώστε και τις ιστορικές μας γνώσεις να πλουτίσουμε και να ευφρανθούμε συνάμα από την μυθιστορηματική εκδίπλωση των γεγονότων, με τη δημιουργική της φαντασία και το γεμάτο λυρισμό, αφηγηματικό της χάρισμα.

Εξάλλου τα κείμενα που προτάσσει, πεζά, ποιητικά ή αποφθεγματικά, σε κάθε κεφάλαιο του βιβλίου της μας κατατοπίζουν για την κρατούσα κατάσταση στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και σ' ολόκληρο τον κόσμο σε σχέση με τον Ελληνικό Αγώνα για την ελευθερία και την ανεξαρτησία της πατρίδας μας.

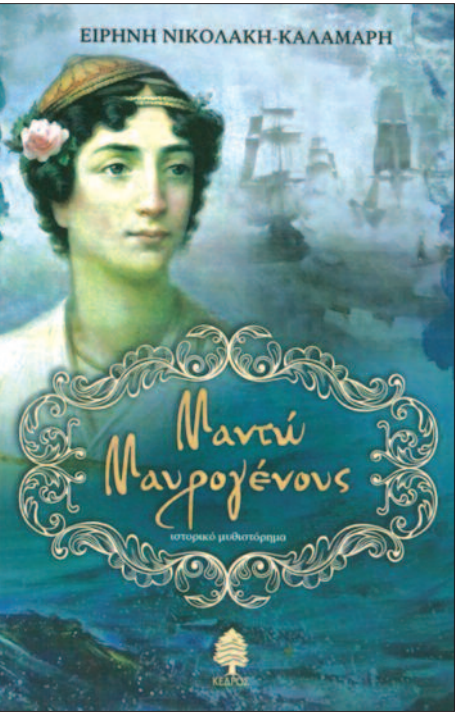
Ο τρόπος που εκδιπλώνει η συγγραφέας του βιβλίου την ηθική και πνευματική μεγαλογραφία της ηρωίδας του βιβλίου, είναι θαυμαστός. Δεν ανασύρει απλώς από την αφάνεια την Μαντώ Μαυρογένους, αλλά καθιστά τη μορφή της εμπνευστική, όπως άλλωστε της άξιζε, για να την καταστήσει πρότυπο γυναικάς που μάχεται αυτοθυσιαστικά για της ελευθερία, την τιμή, την αξιοπρέ-

πεια του Γένους, ιεραρχώντας τις αξίες στη ζωή της, με αναβαθμική κορωνίδα στο αξιολογικό της οικοδόμημα, την ελευθερία της Ελλάδας.

Η συγγραφέας σαν να κατέχει την επιστήμη της Ιστορίας, γεγονός που καταδεικνύει την πλούσια ερευνητική της προσπάθεια και ιστοριογνωσία συνδέει τα ιστορικά γεγονότα πανελληνίως με τέτοια συνοχή και δεξιοτεχνία, ώστε να σου γνωρίζει με τρόπον ευμέθοδο και εύληπτο όλη σχεδόν την Ιστορία τη σχετική με τον Αγώνα. Η γλώσσα της εύληπτη, με πλήθος τεχνικών όρων και πλούτο λέξεων, εντυπωσιάζει, σαγηνεύει, διδάσκει, ενισχύει τη γλωσσική γνωστική μας αρματωσιά. Μαρτυρεί την ευρυμάθεια της συγγραφέως. Οι ιστορικές ημερομηνίες που χρησιμοποιεί ακριβείς και τα πρόσωπα τα ιστορικά αληθινά καθώς και οι ηρωικές τους προσπάθειες εξακριβωμένες.

Καθώς μελετούμε το ιστορικό αυτό αφήγημα, γιγαντώνεται ο θαυμασμός μας για την ηρωίδα Μαντώ Μαυρογένους, την πρωτοποριακή συμπεριφορά της για την εποχή της, την αγνότητα των προθέσεων και ενεργειών της, το θάρρος και τη δύναμή της να επικοινωνεί με Ευρωπαϊές κυρίες χάρη της Πατρίδας, να θέτει πάνω από κάθε άλλο ιδανικό τον πόθο για την ελευθερία, χωρίς να φέιδεται ζωής, πλούτου, οικογενειακού ονόματος αλλά να κινείται με πνεύμα θυσιαστικό, με ψυχή ανδρεία και όρθια, πίστη στα ιδανικά της.

Αυτή η σπουδαία Ελληνίδα μας γίνεται περισσότερο γνωστή και αγαπητή από την χαρισματική συγγραφέα του οικείου ιστορικού μυθιστορήματος, Ειρήνη Νικολάκη - Καλαμάρη που μας εκδίπλωσε με τρόπο θαυμαστό την πνευματική και ηθική μεγαλογραφία μιας μεγάλης Ελληνίδας που έφερε επαξίως τον βαθμό Αντιστράτηγου, αριστεύοντας στις μάχες, της Μαντώ Μαυρογένους. Συγχαίρουμε εκ καρδίας τη συγγραφέα και της εκφράζομε τη βαθιά μας ευγνωμοσύνη, με την ευχή να πολλαπλασιάζονται συνεχώς τα θαυμάσια έργα της, που λαμπρύνουν την Ιστορία, τη Λογοτεχνία κι ανεβάζουν με την ποιότητά τους τον κόσμο.

ΝΑΙ ΣΤΗ ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ. ΟΧΙ ΣΤΟ «ΕΤΣΙ ΕΙΜΑΙ ΕΓΩ ...»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο άνθρωπος είναι ανεπανάληπτος, είναι ένα πλάσμα όχι μόνο πνευματικό αλλά και συναισθηματικό, κοινωνικό, δημιουργικό. Η μοναδικότητα του ανθρώπου είναι μια αναμφισβήτητη πραγματικότητα.

Μοναδικός είναι ο απαρρόμιλλος ο ασύγκριτος, ο ξεχωριστός, ο αποκλειστικός, αυτός που δεν έχει ταίρι. Λέξεις εντυπωσιακές χρησιμοποιούνται, για να περιγράψουν τη μοναδικότητα του ατόμου. Το κάθε πρόσωπο έχει μια διαφορετική ταυτότητα, ένα διαφορετικό αποτύπωμα. Ο κάθε άνθρωπος, ακόμη και αν μεγαλώνει στο ίδιο περιβάλλον με κάποιον άλλο με τα ίδια ακριβώς δεδομένα, αντιδρά και συμπεριφέρεται διαφορετικά. Οι αρχές που θα αποκτήσουμε στο περιβάλλον, στο οποίο αναπτυσσόμαστε, θα μας προσδιορίζουν. Ωστόσο, η εφαρμογή τους εξαρτάται από τον χαρακτήρα και την προσωπικότητα που έχουμε διαμορφώσει.

ΓΕΝΝΙΟΜΑΣΤΕ Ή ΓΙΝΟΜΑΣΤΕ ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ

ΕΡΩΤΗΜΑ 1ον: «Γεννιάσαστε ή γινόσαστε μοναδικοί»; Το «γεννιάσαστε» αντιπροσωπεύει το βιολογικό και γενετικό υπόβαθρο του ανθρώπου, ενώ το «γινόσαστε» αντιπροσωπεύει το κοινωνικό αντίστοιχο. Το «γεννιάσαστε» βρίσκεται σε συνεχή και δυναμική αλληλεπίδραση και ανταγωνιστική διαλεκτική σχέση με το «γινόσαστε».

Τα δύο αυτά στοιχεία, τελικά, συνενώνονται σε μια και μοναδική πορεία. Επιλέγοντας τη σύμπληξη αντί της διάζευξης μπορούμε να δηλώσουμε ότι «γεννιάσαστε και γινόσαστε μοναδικοί».

Ναι, γεννιάσαστε διαφορετικοί!!! Η πολύπλοκη μοναδικότητα του ανθρώπου οφείλεται στο ειδικό γενετικό και εγκεφαλικό αποτύπωμά του. Σε γενετικό επίπεδο, είμαστε 99,95% ίδιοι μεταξύ μας. Η γενετική αυτή διαφορά του 0,05% φαίνεται μικρή, είναι, όμως, ουσιαστικά τεράστια.

Επομένως, η σύγχρονη γενετική θεωρεί ότι, τόσο ο άνθρωπος, όσο και όλοι οι άλλοι οργανισμοί, γεννιούνται διαφορετικοί, αλλά, παράλληλα, διαμορφώνονται συνεχώς από το περιβάλλον τους, οπότε, κατά τη διάρκεια της ζωής τους γίνονται, επίσης, διαφορετικοί.

Η παιδεία, η μόρφωση, η καλλιέργεια είναι παράγοντες που διαμορφώνουν τη μοναδικότητα μας. Όλα αυτά τα στοιχεία, μέσα από το πρίσμα της προσωπικότητας και της βούλησης, πλάθουν αυτό που ονομάζουμε «μοναδικότητα».

Μπορούμε να δεχτούμε ότι καθένας μας έχει ένα τεράστιο απόθεμα ικανοτήτων, γενετικά προκαθορισμένο, αλλά διαφορετικό από των άλλων, έτοιμο να ενεργοποιηθεί στις κατάλληλες περιβαλλοντικές συνθήκες. Παράλληλα, όμως, αναγνωρίζουμε ότι, αν δεν υπάρξουν οι κατάλληλες συνθήκες, πολλές απ' αυτές τις «εν δυνάμει» ικανότητες δε θα αναδεικνυθούν ποτέ.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2ον: Είναι το περιβάλλον που δίνει την ευκαιρία στο άτομο να αναδείξει τις ικανότητες του, ή το άτομο επιλέγει το περιβάλλον εκείνο που ταιριάζει στις ικανότητες του;

Η απάντηση είναι ότι και τα δύο συμβαίνουν ταυτόχρονα. Ένα οικογενειακό, σχολικό και κοινωνικό ευρύτερο περιβάλλον, πλούσιο σε ερεθίσματα, δίνει την ευκαιρία στο άτομο να πειραματιστεί σε πολλά επίπεδα και έτσι να ανακαλύψει το πλαίσιο που ταιριάζει καλύτερα στα εγγενή χαρακτηριστικά του. Αυτό το πλαίσιο θα επιλέξει, για να πειραματιστεί, να συνεχίσει να εξελίσσει τις ικανότητές του, να ανακαλύψει και άλλες και να ξεχωρίσει. Αν για κάποιους λόγους αποκλειστεί από αυτόν τον πειραματισμό, τα εγγενή χαρακτηριστικά του θα αποδυναμωθούν και η μοναδικότητά του δε θα εξελιχτεί σε μια ξεχωριστή προσωπικότητα.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ

Γεννιάσαστε, λοιπόν, με ένα μοναδικό γονιδιακό συνδυασμό, έχοντας ένα συγκεκριμένο χαρακτήρα.

Η λέξη χαρακτήρας παράγεται από το ρήμα «χαράσσω» (κάνω εγκοπές ή γραμμές με οξύ όργανο) και σημαίνει το σύνολο των ιδιοτήτων και των γνωρισμάτων που, απ' ενός διαμορφώνονται και απαρτίζουν την ιδιαιτερότητα ενός ατόμου, απ' ετέρου δε, καθορίζουν και συγχρόνως εκφράζονται με τον ξεχωριστό τρόπο συμπεριφοράς, σκέψης, αντίδρασης του ατόμου.

Η προσωπικότητα περιλαμβάνει το χαρακτήρα, και επί πλέον, όλα τα στοιχεία που αποκτά στη ζωή του ο άνθρωπος, δηλαδή τα κοινωνικά γνωρίσματα. Η προσωπικότητα είναι μια δύναμη ανανέωσης, ενώ ο χαρακτήρας είναι η θεμελιακή και αμετάβλητη μορφή της. Ο συνδυασμός των εγγενών ικανοτήτων του καθενός τον κάνει μοναδικό, αυτό, όμως, δε σημαίνει ότι τον κάνει και ξεχωριστό. Το περιβάλλον όπου μεγαλώνουμε, εκπαιδευόμαστε, πειραματιζόμαστε, επιτυγχάνουμε, αποτυγχάνουμε, απογοητευόμαστε, ενθαρρυνόμαστε είναι αυτό που μας δίνει την ευκαιρία να γίνουμε ξεχωριστοί.

Συνεπώς, αντιλαμβανόμεθα τη μεγάλη σημασία του περιβάλλοντος στην ανάπτυξη και στην εξέλιξη μας. Ως περιβάλλον δε ορίζουμε την οικογένεια, τους φίλους και τον ευρύτερο περίγυρο, καθώς επίσης και το σχολείο, και γενικότερα τις συνθήκες στις οποίες ζούμε, οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές.

Η προσωπικότητα, που εμπεριέχει και τη νοημοσύνη, διαμορφώνεται, εν πολλοίς, και από το παιδαγωγικό - εκπαιδευτικό περιβάλλον και επηρεάζεται από τη μορφοποίηση του εγκεφάλου.

Η ανάπτυξη του εγκεφάλου επηρεάζεται από το γενετικό προγραμματισμό του καθενός μας, αλλά και από τα περιβαλλοντικά ερεθίσματα, καθώς και από την εξάσκηση του.

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ;

Ανάλογα με την προσπάθεια που καταβάλλει κάθε άνθρωπος, έχουμε και τα αντίστοιχα αποτελέσματα. Γι' αυτό άλλοι βελτιώνουν τον αρχικό τους χαρακτήρα και άλλοι τον χειροτερεύουν.

Όπως, όμως, ο σωματικός οργανισμός έχει τα όριά του και μόνο όταν τα γνωρίζω, τα χρησιμοποιώ καλύτερα, έτσι, πρέπει να βοηθούμε και το παιδί να γνωρίσει τον εαυτό του, δηλαδή, τα ισχυρά και τα αδύνατα σημεία του χαρακτήρα του. Συνεπώς, η αγωγή δεν αποβλέπει στη μεταβολή του χαρακτήρα, αλλά στη βελτίωσή του.

Π.χ. αν ένα παιδί είναι βραδυ, δεν μπορώ να το κάνω ταχύ. Υπάρχει όμως, η δυνατότητα, με την κατάλληλη αγωγή, να το βοηθήσω να μειώσει τη βραδύτητα του.

Η γέννηση ενός παιδιού, με ευνοϊκή κληρονομική προδιάθεση για νεοτερνιστική ή ανθεκτική κληρονομική μάζα, δεν προϋποθέτει, κατ' ανάγκην, την εξέλιξη του σε αθλητή ολυμπιακών επιδόσεων. Αυτό απαιτεί προσήλωση σε ένα δύσκολο στόχο και επιπλέον σκληρή προπόνηση και προετοιμασία. Αντίστοιχα, γονίδια που

σχετίζονται με τη δημιουργικότητα ή την ευφυΐα, Αποδίδουν τα μέγιστα, όταν συνδυάζουν με κατάλληλες κοινωνικές συνθήκες, μόρφωση και εκπαίδευση.

Ως γνωστόν, η οικογένεια αποτελεί το πρώτο σημείο επαφής ενός παιδιού με τον κόσμο. Παίζει καταλυτικό ρόλο στην ανίχνευση της μοναδικότητας και την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης του. Ο ρόλος αυτός είναι τρομερά δύσκολος, μιας και επηρεάζεται από τις προσωπικές επιθυμίες, καταβολές και βιώματα των γονέων, συνεπώς επιβάλλεται ανοιχτό μυαλό, υπομονή και επιμονή για την καθοδήγηση του παιδιού. Ο γονέας δεν πρέπει να προβάλει τη δική του εικόνα ή τα δικά του όνειρα και επιθυμίες στο παιδί του, αλλά να μελετήσει, να αφουγκραστεί τη δική του μοναδική προσωπικότητα και να το ενθαρρύνει, ώστε εκείνο ελεύθερα να δράσει και να εκφραστεί.

Το κάθε παιδί που είναι μοναδικό, έχει ανάγκη από μια ιδιαίτερη ξεχωριστή ατομική στήριξη, κατά συνέπεια διαφορετική. Γι' αυτό απαιτείται ο παιδαγωγός-γονιός να στηρίζει τα παιδιά του, με διαφορετικό τρόπο το καθένα: να είναι απαιτητικός στον χαρισματικό και ταλαντούχο, ανεκτικός στον μαθητή χαμηλών επιδόσεων, υπομονετικός στο φυγόπονο, παραθετικός στον αποθαρρυνόμενο, ενισχυτικός στον εργατικό και ευσυνείδητο, λογικά αυστηρός στον αφηρημένο, απαιτητικός σε εκείνον που επαναπαύεται και γεμάτος κατανόηση σε εκείνον που πασχίζει, με κάθε τρόπο, να κάνει αισθητή την παρουσία του...

Είναι σημαντικό να βλέπουμε συνολικά την προσωπικότητα του παιδιού και μοναδικά τον τρόπο αντιμετώπισής του.

Ακολουθεί το σχολείο. Στην παιδαγωγική επιστήμη, η μοναδικότητα, ως προσδιοριστικό του παιδιού της προσωπικότητας, της σχολικής και της εφηβικής ηλικίας αποτελεί κολοσσιαίο όρο, πάνω στον οποίο οικοδομείται το σύνολο των επιστημών που εστιάζουν στο παιδί, ως ψυχικό, πνευματικό και κοινωνικό γεγονός, καθώς επίσης, και όλα τα συστήματα παιδείας και αγωγής.

Τα σχολεία επηρεάζουν τις επιδόσεις των μαθητών, όπως και η απόδοση του εκπαιδευτικού, ο οποίος πρέπει να γνωρίζει άριστα τη χρήση των παιδαγωγικών-εκπαιδευτικών εργαλείων, για να «θεραπεύει» την παιδαγωγική τέχνη, χωρίς να «τραυματίζει» ανυπεράσπιστα παιδιά και πρέπει να αντιλαμβάνεται ότι «ο μέτριος δάσκαλος λέει, ο ανώτερος αποδεικνύει και ο μεγάλος δάσκαλος εμπνέει» τους μαθητές του. Οι μαθητές, γεννιούνται μοναδικοί και γίνονται ανεπανάληπτες οντότητες, μέσα από την πολύπλοκη διαλεκτική σχέση της φύσης τους και της ανατροφής τους.

Ως εκ τούτου, το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να ακολουθεί τη διαφορετικότητα, να σέβεται τη μοναδικότητα, με στόχο κάθε άτομο να ανακαλύψει το εύρος που έδωσε στο νου και στο σώμα ο Θεός.

Το σχολείο καλείται να δώσει επιπλέον ερεθίσματα, γνώση, αλλά και να ενισχύσει την ομαδικότητα και τη ενεργητικότητα. Επίσης, καλείται να αναπτύξει τη δημιουργικότητα των παιδιών, ή για να το πούμε πιο σωστά, καλείται να μην τη μειώσει πολύ. Ο άνθρωπος έχει πολλές και διαφορετικές μορφές νοημοσύνης. Γλωσσική, λογική, μαθηματική, οπτική, κιναισθητική, διαπροσωπική, μουσική ή ακουστική, διαπροσωπική, φυσιοκρατική και υπαρξιακή. Συντά, το εκπαιδευτικό σύστημα δεν έμφαση μόνο στην πρώτη και στη δεύτερη, ενώ οφείλει να αναγνωρίσει και υποστηρίξει όλες τις μορφές ευφυΐας αλλά και δεξιοτήτων. Έτσι δημιουργεί συμβατικές και όχι ξεχωριστές προσωπικότητες. Είναι επομένως, ανάγκη το σχολείο, αλλά και η κοινωνία, να δώσει μεγάλη σημασία στην ανακάλυψη των μοναδικών χαρακτηριστικών του ατόμου και στην ανάπτυξη αυτών.

Οι καλύτεροι δάσκαλοι ήταν πάντοτε και για όλους, αυτοί που μας ενθάρρυναν, μας σέβονταν και μας παρακινούσαν να είμαστε ο εαυτός μας.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Η ζωή είναι σαν τα αθλήματα. Είμαστε εδώ για να προπονήσουμε τα παιδιά είτε ως γονείς, είτε ως εκπαιδευτικοί, ώστε να διεκδικούν και να έχουν κοινωνική ευθύνη. Η ζωή μας, όμως, δεν είναι ένα αγώνισμα όπου όλοι οι αθλητές ξεκινούν από το ίδιο σημείο εκκίνησης. Το ξεκίνημα δεν είναι, όπως θα δικαιούνταν. Διότι:

- Είναι, δυστυχώς, πολλά παιδιά που γεννιούνται σε οικογενειακές καταστάσεις μιζέριας, έντασης και διαμάχης, που οι γονείς τους δεν αγαπήθηκαν, που αλληλοεξεντώνονται, βουτηγμένοι στις διάφορες εξαρτήσεις, οι οποίες δεν επιτρέπουν τη βίωση της πραγματικής ζωής.

* Επίσης, παιδιά που γεννιούνται σε καταστάσεις πολέμου, αρρώστιας και πένθους. Είναι τα παιδιά που δεν τους επιτράπηκε να βιώσουν την χρονική περίοδο χάριτος, τα ξένοιαστα παιδικά χρόνια, πριν μπουν στις ενδιαφέρουσες μα απαιτητικές καταστάσεις της ζωής.

- Η ύπαρξη σοβαρών προβλημάτων υγείας από την παιδική ηλικία προκαλεί δέος. Άνθρωποι, που η εμφάνισή τους έχει έντονα στοιχεία δυσμορφίας, που αντιμετωπίζουν σοβαρές αναπηρίες από κάποιο σύνδρομο είτε από κάποιο προγεννητικό συμβάν, καλούνται να αντιμετωπίσουν τη σκληρή πραγματικότητα.

Το πικραμένο βλέμμα των γονέων μπορεί να πέφτει στο παιδί

και να του μεταφέρει απογοήτευση βάρος και ενοχές. Όμως, αξίζει εκτίμηση, σεβασμός και θαυμασμός σε όλους εκείνους τους γονείς που ενώ δεν έκρυψαν τη λύπη τους για το γεγονός ότι το παιδί τους από το ξεκίνημα της ζωής του βίωνε αντίξοες και σκληρές καταστάσεις, αυτοί το αντιμετώπισαν με κουράγιο που δε φαντάζονταν ότι διέθεταν.

Είναι τότε που το βλέμμα τους αγκαλιάζει το παιδί και το περιβάλλει με ένα μανδύα εμπιστοσύνης και δύναμης. Η δύναμη αυτή, στην ενήλικη ζωή, θα του επιτρέψει να αναπτύξει μια ποιότητα ζωής που άλλοι, «υγιείς», δε θα μπορέσουν ποτέ να ζήσουν.

Επιπλέον, είναι δύσκολο, αλλά αναγκαίο να καταλάβουμε ότι τα παιδιά μας δεν είναι ίδια. Δεν είναι μόνο διαφορετικά μεταξύ τους. Είναι πολύ αλλιώς από μας και την εποχή μας. Μας εκπλήσσουν και μας μπερδεύουν. Δεν καταλαβαίνουμε γιατί, ενώ ζουν σε μια «αυθάδη» αφθονία, μοιάζει να βιώνουν απίστευτη στέρηση. Την πυκνή επαφή, που τους οργανώνουμε, μοιάζει να την αισθάνονται ως παχυλή απουσία. Την «πολυγωνσία», που τους συσσωρεύουμε ως σύστημα στο μυαλό τους, μας την επιστρέφουν ως αδράνεια σκέψης και έλλειψη της κριτικής τους ικανότητας.

Αυτήν την πραγματικότητα των παιδιών οφείλουμε να τη δούμε με «ορθάνοικτα μάτια» και να την αφουγκραστούμε με «ανοιχτό αυτιά». Αυτές τις «κρυμμένες φωνές» θα πρέπει να τις αναδείξουμε, μελετώντας την θέαση πλευρά της προσωπικότητάς τους. Είναι ο μόνος τρόπος για ένα καλύτερο μέλλον...

«ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΟΥ...ΕΤΣΙ ΕΙΜΑΙ ΕΓΩ»

Γεννιάσαστε, λοιπόν, και γινόσαστε μοναδικοί. Τα γονίδια μας θέτουν κάποια όρια, αλλά το περιβάλλον μπορεί να μας βοηθήσει να τα υπερβούμε. Να διαχειριστούμε τη μοναδικότητά που μας χάρισε ο Θεός με τέτοιο τρόπο, να την καλλιεργήσουμε, ώστε να ξεχωρίσουμε και να αφήσουμε το μοναδικό και ξεχωριστό μας αποτύπωμα. Γιατί «ξεχωρίζω», σημαίνει «λάμπω», με ένα δικό μου ξεχωριστό τρόπο, που είναι μοναδικός.

Παρ' όλα αυτά ακούμε συχνά να λένε: «Έτσι είμαι εγώ και δεν μπορώ ούτε και θέλω ν' αλλάξω». Ή «Τι θέλετε να κάνω; Αυτός είναι ο χαρακτήρας μου».

Σχετικά με τις φράσεις αυτές:

- Συνηθίζει κάποιος να τις αναμασάει, όταν μισοπροσπαθεί να αλλάξει τον εαυτό του και δεν τα καταφέρνει και ακόμα περισσότερο τις λένε όσοι δεν προσπαθούν καθόλου να βελτιωθούν, αλλά επιμένουν να τους δέχονται οι άλλοι όπως είναι.

- Τις λένε οι υπερήφανοι, υποστηρίζοντας ότι θέλουν να είναι ο εαυτός τους. Ξεχνάνε πως ο κάθε εαυτός έχει δύο πτυχές: την καλή, την θετική του πλευρά, με τα προτερήματα και τις καλές ιδιομορφίες, και την αρνητική και αντιπαθητική του πλευρά που αν ο άνθρωπος την αφήσει, θα του καταστρέψει τη ζωή και θα του ισοπεδώσει τις σχέσεις.

- Τις λένε όσοι ρίχνουν την ευθύνη στην φύση τους, στην κοινωνία, στην κληρονομικότητα και αναπαύονται στην ασχμία τους. Αυτοί, όχι μόνο ποτέ δεν διορθώνονται αλλά και μόνοι τους αυτοκαταστρέφονται.

- Πολλές φορές, πίσω από την εύκολη αυτή δικαιολογία προσπαθεί κάποιος να καλύψει πάθη αδυναμίες και ελαττώματα. Π.χ. τον ανεξέλεγκτο θυμό, τα πικρά λόγια. Τέλος, αυτές οι φράσεις μπορεί να σημαίνουν δυσκολία ανάληψης προσωπικής ευθύνης.

Όμως, το «ΕΤΣΙ ΕΙΜΑΙ ΕΓΩ» δε βοηθά στην αυτοβελτίωσή μου, στην αυτοεξέλιξή μου, στην κατανόηση του κόσμου και κατ' επέκταση, στην ουσιαστική συνύπαρξή μου με τους άλλους.

Δηλαδή, η διαπίστωση μονάχα της αδυναμίας δεν αρκεί. Το να δικαιολογείς τον εαυτό σου, με την πρόφαση του χαρακτήρα σου, δεν τον αμνηστεύεις, αλλά επικυρώνεις την καταδίκη σου.

Ναι, αυτός είναι ο χαρακτήρας σου, αλλά τι έκανες μέχρι σήμερα για να τον διορθώσεις. Πάρε την απόφαση να αγωνισθείς και να νικήσεις. Ο χαρακτήρας δεν αλλάζει. Όμως καλλιεργείται, βελτιώνεται, εξαγνίζεται, με τη χάρη του Θεού. Τα άγρια θηρία δαμάζονται, εξημερώνονται, πθασεύονται και ο δύστροπος χαρακτήρας σμιλεύεται, λαξεύεται, εξομαλύνεται.

Άρα, και η δική μας στάση απέναντι στον άνθρωπο που επίμενει στο «έτσι είμαι εγώ», είναι καθοριστική για την περαιτέρω πορεία του. Αυτό, ας το έχουμε υπόψη μας όλες οι γυναίκες και ας δίνουμε πολλές ευκαιρίες στα αγαπημένα μας πρόσωπα. Είναι δε σίγουρο ότι θα μας δώσουν κι εκείνα ανάλογες για τη βελτίωση του χαρακτήρα μας. Προς Θεού, όμως, μην πιστέψουμε ότι εμείς είμαστε άψογες και πως μόνο οι άλλοι πρέπει να αλλάξουν. Το αντίθετο, μάλιστα, όλες έχουμε «αιχμηρά σημεία», μέσα μας, που πρέπει να λειάνουμε.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εν κατακλείδι, δική μας ευθύνη είναι να αυξήσουμε τα καλά μας στοιχεία, εκμεταλλευόμενοι τα προτερήματά μας και πολεμώντας τα ελαττώματά μας. Μετά από αυτήν την μάχη με τον εαυτό μας, θα δούμε πως τα πιο δυνατά μας σημεία, πλέον, δεν είναι τα αρχικά μας κληρονομικά χαρακτηριστικά, αλλά τα προτερήματα που αποκτήσαμε, προσπαθώντας να ξεπεράσουμε και να διορθώσουμε ένα φυσικό ελάττωμά μας, κατάσταση που αναδεικνύει τη μοναδικότητά μας, ως δώρο του Πανάγαθου Θεού, ο οποίος μας έπλασε κατ' εικόνα και ομοίωση Του.

Καλή επιτυχία στην προσπάθεια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

«Το μοναδικό μου αποτύπωμα. Γινόμαστε ή γεννιάσαστε μοναδικοί;» Εκπαιδευτήρια ΔΟΥΚΑ, 2015. [Διαδίκτυο](#)

Διάγραμμα του θέματος

Γεννιάσαστε διαφορετικοί, αλλά παράλληλα διαμορφωνόμαστε συνεχώς από το περιβάλλον, οπότε, κατά τη διάρκεια της ζωής μας, γινόμαστε και διαφορετικοί. Το περιβάλλον δίνει την ευκαιρία στο άτομο να αναδείξει τις ικανότητές του, αλλά και το άτομο επιλέγει το περιβάλλον εκείνο που ταιριάζει στις ικανότητές του. Η προσωπικότητα περιλαμβάνει το χαρακτήρα, αλλά και επιπλέον όλα τα στοιχεία που αποκτά στη ζωή του ο άνθρωπος, δηλαδή τα κοινωνικά γνωρίσματα. Η αγωγή δεν αποβλέπει στη μεταβολή του χαρακτήρα του παιδιού, αλλά στη βελτίωσή του. Να μη μένω στο «είμαι αυτός που είμαι», αλλά να γίνω «αυτός που πρέπει να είμαι», αγωνιζόμενος, διότι «πάντα ισχύω εν τω ένδυνάμουντί με Χριστώ».

ΖΩΡΖΗΣ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΗΣ (1810-1880):
Το Σκλαβάκι, ο Επιχειρηματίας, ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
(από τον γράφοντα)¹

Ιατρού και Αναστασίου Τριπολίτη

Όπως αναφέρω και πιο κάτω, λίγα πράγματα είναι γνωστά για το πρόσωπο του Μεγάλου Ευεργέτου που λέγεται Ζωρζής Δρομοκαΐτης!... Πέραν από αυτό το γεγονός, υπάρχει μεγάλη σύγχυση για κάποιες περιόδους της ζωής του (π.χ. για τα παιδικά του χρόνια). Επειδή λοιπόν οφείλουμε να γνωρίζουμε την ιστορία μας κι επειδή ο Ζωρζής Δρομοκαΐτης αποτελεί ένα κεφάλαιό της, σκεφθήκαμε να αναφερθούμε στο εν λόγω θέμα, ελπίζοντας ότι προσθέτουμε έναν κόκκο άμμου στη συγκεκριμένη βιβλιογραφία. Άλλωστε κατά τον Ηρόδοτο: «Ιστορία είναι η επιστήμη που φροντίζει να διατηρηθούν στη μνήμη και στη συσσωρευμένη πείρα των ανθρώπων όσα στο διάβα των αιώνων και των χιλιετιών έπραξαν οι άνθρωποι και όσα μεγάλα και αξιοθαύμαστα κατόρθωσαν» (... τα γενόμενα εξ ανθρώπων και τα μεγάλα τε και θαυμαστά).

Για ευνόητους λόγους πέραν από την ιστορία του Ζωρζή Δρομοκαΐτη και του Δρομοκαΐτειου (ολίγα στοιχεία μόνο, διότι για το Δρομοκαΐτειο έχουν γραφεί αρκετά) μεταφέρω κάποιες σκέψεις μου και για το παρόν και το μέλλον του Δρομοκαΐτειου, και κατ'επέκτασιν και των ψυχασθενών. Για τους τελευταίους, πέραν από τις επιμορφωτικές επισκέψεις μου σε όλα σχεδόν τα μεγάλα ψυχιατρεία της Ευρώπης (με την προτροπή και τη βοήθεια της -τότε- ΕΟΚ), είχα την πρόνοια να αντιγράψω όταν υπηρετούσα στο Νοσοκομείο Hammersmith του Λονδίνου ως χειρουργός και εξασκούμενος αγγειοχειρουργός, το καταστατικό ενός σωματείου με την επωνυμία «Φίλοι του Νοσοκομείου Hammersmith» εις το οποίο πρωτεύοντα ρόλο είχαν κυρίες με... αιγνυσιώτικες ρίζες! Το εδώ λοιπόν σωματείο που έγινε το 1988 βοηθάει τους ψυχασθενείς και το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο του Δρομοκαΐτειου με όλες του τις δυνάμεις. Με αυτό εννοώ ότι πέραν των υλικών αγαθών δίδει και ένα κομμάτι από τον ελεύθερο χρόνο του, ένα κομμάτι από την καρδιά του, από την ψυχή του, διότι ο ασθενής, και ιδιαίτερα ο ψυχασθενής, χρειάζεται στοργή, φροντίδα, ανθρώπινη επαφή!... Μπράβο λοιπόν στους «Φίλους του Δρομοκαΐτειου», οι οποίοι βραβεύθηκαν για την προσφορά του και από το Κράτος!

Κλείνοντας τον μακροσκελή πρόλογό μου θα ευχόμουν σε όσους ασχολούνται με το Δρομοκαΐτειο «κουράγιο», διότι πέραν της «χρονίας νόσου» που καλείται «οικονομική δυσπραγία», ιδιαίτερα στα θέματα Υγείας και Νοσοκομείων, υπάρχει και η γενικότερη (πρόσφατη) κρίση από την οποίαν δεν βλέπω σύντομη έξοδο!...

Ξεκινάμε λοιπόν από το -κύριο θέμα μας- παρελθόν, συ-

Ταράση Δρομοκαΐτη

νεχίζουμε με το παρόν και κάνουμε και κάποιες σκέψεις για το μέλλον, προσπαθώντας να διατηρήσουμε την ψυ-
χραιμία μας (και την αισιοδοξία μας, τη λίγη -έστω- που μας απέμεινε)!

¹ Δεν τολμώ να γράψω τη λέξη «συγγραφέας»... διότι είναι «μεγάλη κουβέντα».

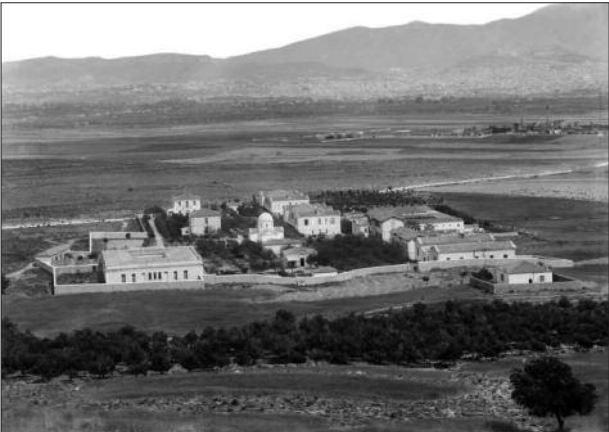
ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 1987
(της Εκατονταετηρίδος – ΠΑΡΕΛΘΟΝ)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Ι. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗΣ		Πρόεδρος
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Χ. ΒΑΡΛΑΣ		Αντιπρόεδρος
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΦΑΦΑΛΙΟΣ		Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Χ. ΠΑΠΠΗΣ		Σύμβουλος
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΤΣΙΚΗΣ		Σύμβουλος
Κληροδότημα		

ΚΩΣΤΑΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ		Σύμβουλος
ΝΙΚΟΣ ΣΑΡΡΗΣ		Αναπληρωτής*
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΕΛΑΡΟΣ		Σύμβουλος
ΙΑΚΩΒΟΣ ΑΛΙΦΙΕΡΗΣ		Αναπληρωτής*
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ		Σύμβουλος
ΓΡΗΓ. ΜΠΑΧΑΣ		Αναπληρωτής*
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΖΕΒΟΛΗΣ		Σύμβουλος
ΠΑΝΑΓ. ΜΗΛΙΟΣ		Αναπληρωτής*
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ		Σύμβουλος, Εκπρ. Ιατρών
ΖΑΝΝΕΤ ΔΙΓΚΛΗ		Αναπληρωτής
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α. ΤΣΙΚΗΣ		Σύμβουλος, Εκπρ. λοιπών εργαζομένων
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΑΡΚΕΣΙΝΗΣ		Αναπληρωτής

* Με τον αστερίσκο σημειώνονται οι τοποθετούμενοι με κυβερνητικές αποφάσεις (για να χάσουμε την πλειοψηφία).

τότε...

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 2016
(το σημερινό Διοικητικό Συμβούλιο – ΠΑΡΟΝ)

ΙΣΙΔΩΡΟΣ ΠΡΩΪΟΣ		Πρόεδρος
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΧΛΩΡΟΣ		Αντιπρόεδρος
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΗΣ		Σύμβουλος
ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΟΥΤΑΦΗΣ		Σύμβουλος
ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΥΤΕΛΟΣ		Σύμβουλος
Κληροδότημα		
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ		Σύμβουλος, Εκπρ. Ιατρών
ΑΡΓΥΡΩ ΖΕΡΒΟΥ		Σύμβουλος, Εκπρ. λοιπών εργαζομένων
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ		Σύμβουλος, Εκπρ. της Κυβερνήσεως

Σ.σ.: Ξεκινήσαμε ως 5μελές Δ.Σ., φθάσαμε να γίνουμε... 11μελές (ενδεκαμελές!), σήμερα είμαστε 8μελές (οκταμελές!), αλλά πάντα διατηρούμε την πλειοψηφία (του Κληροδοτήματος) και τη σύμπνοιά μας!... Ας είναι καλά βέβαια το Συμβούλιο της Επικρατείας που μας επανέφερε 4 φορές(!!!) μετά από ισάριθμες προσφυγές που κάναμε ζητώντας την ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ του!!! Εν τω μεταξύ βέβαια άσπρισαν τα μαλλιά μας από τις αγωνίες που περάσαμε!...

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

(...δυσόλογα από τον σημερινό Πρόεδρο του Δρομοκαΐτειου κ. Ισίδωρον Πρώιον)

Ένα υπεραιώνιο ιστορικό ίδρυμα

ΤΟ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ
«ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ» ΑΓΛΑΟΣ ΚΑΡΠΟΣ ΤΗΣ
ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΖΩΡΖΗ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΗ

Ένα από τα περιώνυμα ευαγή ιδρύματα, που έχει να επιδείξει η πλούσια παράδοση της χιακής ευποιίας, είναι το Ψ.Ν.Α. «Δρομοκαΐτειο». Είναι το πρώτο ελληνικό ψυχιατρικό Νοσοκομείο, το οποίο ιδρύεται με πρωτοβουλία και δαπάνη ενός μεγάλου Χιώτη, του Ζωρζή Δρομοκαΐτη.

Ο Ζωρζής Δρομοκαΐτης το 1880, όταν ακόμη η ιδιαίτερη πατρίδα μας ήταν αλύτρωτη, παίρνει τη γενναία απόφαση να διαθέσει ένα μεγάλο μέρος του πλούτου του, που ήταν προϊόν του προσωπικού του μόχθου, για να ιδρυθεί, με βάση όλες τις επιστημονικές και τεχνικές προδιαγραφές της εποχής εκείνης, θεραπευτήριο ψυχικών παθήσεων, που δεν υπήρχε μέχρι τότε ένα τέτοιο ίδρυμα στην Ελλάδα, εκτός από ένα μικρό ψυχιατρικό νοσοκομείο που είχε ιδρυθεί από τους Άγγλους στην Κέρκυρα.

Η βαθιά ευαισθησία, η θαυμαστή μεγαλοψυχία και ο γνήσιος ουμανισμός αυτού του μεγάλου ευπατρίδη της ευποιίας και της φιλαλληλίας δεν του επέτρεπαν, όπως φαίνεται, να βλέπει τους ανθρώπους με τον ταραγμένο νου και την τρικυμισμένη ψυχή, αυτούς τους απόκληρους της μοίρας, που τους θεωρούσαν δαιμονισμένους, να τους μεταχειρίζονται ακόμη και οι δικοί τους - ήταν στίγμα και ντροπή στην οικογένεια η παρουσία τους - με τρόπο σκληρό και απάνθρωπο, να τους αντιμετωπίζουν σαν παιδιά ενός κατώτερου θεού και ενίοτε σαν άγρια θηρία και να δεινοπαθούν κυριολεκτικά σαν άλλοι Προμηθείς Δεσμώτες επάνω στον βραχύδη Καύκασο της κοινωνικής αναληψίας και να μην υπάρχει η δυνατότητα σε μια οργανωμένη κοινωνία να τους προστατεύει, να τους ανακουφίζει, να τους περιθάλπει και να τους θεραπεύει, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα και τους τρόπους που διέθετε η επιστήμη της ψυχιατρικής.

Αυτή την επιτακτική ανάγκη έρχεται να ικανοποιήσει με τη γενναιόδωρη απόφασή του ο μεγάλος αλτρουιστής Ζωρζής Δρομοκαΐτης.

ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ

... και τώρα

Το Νοσοκομείο τέθηκε σε λειτουργία την 1η Οκτωβρίου 1887. Η ημερομηνία αυτή αποτελεί ορόσημο για την ιστορία της ψυχιατρικής στην Ελλάδα και από τότε το όνομα του Δρομοκαΐτη είναι συνώνυμο με την ελληνική ψυχιατρική και στη σκέψη του κάθε Έλληνα είναι ταυτώνυμες οι έννοιες «Δρομοκαΐτειο» και ελληνική ψυχιατρική. Αυτή η σύντομη αναφορά μου στο Δρομοκαΐτειο μου ζητήθηκε από τον κ. Αναστάσιο Τριπολίτη, ο οποίος είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και πρώην πρόεδρος του Ιδρύματος, για να προταχθεί στη βιογραφία που έχει γράψει για τον Ζωρζή Δρομοκαΐτη και τον συγκαίρω για την εργασία του αυτή.

Ο Πρόεδρος του Ψ.Ν.Α. «ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ»
Ισίδωρος Πρώιος

Σωματείο "Οι Φίλοι του Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου"

Το Σωματείο μας ιδρύθηκε το 1987 παρά το Δρομοκαϊτείο ίδρυμα. Σκοπός του να προσφέρει ότι το κράτος αδυνατεί να προσφέρει.

Ο Σκοπός μας

1. Η συνένωση και συνεργασία όλων εκείνων που αγαπούν το ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ το οποίο έστησε η φιλαλληλία και η ευαισθησία για τον ανθρώπινο πόνο, αναγνωρίζουν την πολύτιμη εκατονταετή προσφορά του, ενδιαφέρονται για τα προβλήματα του και επιθυμούν να του προσφέρουν κάθε ηθική ή υλική βοήθεια που τείνει στην εξύψωση του ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ και στην καλύτερη διαβίωση των νοσηλευμένων.

2. Η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας απέναντι στον ψυχικώς πάσχοντα.

3. Η συμβολή της Διοικήσεως και των μελών στους σκοπούς και στο έργο του Θεραπευτηρίου εν συνεργασία με την Διοίκηση του Ιδρύματος

4. Η ανακούφιση και ψυχαγωγία των ασθενών, η βελτίωση των όρων και των συνθηκών διαβίωσης και νοσηλείας των και η κοινωνική και επαγγελματική τους αποκατάσταση μέσα στις σύγχρονες αντιλήψεις της Ψυχιατρικής

Το Σωματείο μας εισηγείται ή συμβάλλει στην εφαρμογή των καταλλήλων μέτρων για την διαφύλαξη της ψυχικής υγείας εντός και εκτός του Ιδρύματος μπορεί να παρέχει επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση σε άτομα με ψυχικές διαταραχές και εν γένει άτομα ψυχικά ή σωματικά μειονεκτούν καθώς και η υποβοήθηση επαγγελματικής αποκατάστασης τέτοιων ατόμων δια της εφαρμογής καταλλήλου προγραμμάτων κοινωνικοποίησης και θεραπευτικής αγωγής.

Η Βράβευση της Προέδρου Κας Νίκης Σκαρβέλη από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κο Κάρολο Παπούλια

Εισηγείται, συμβάλλει και μεσολαβεί μεταξύ του Δ.Σ. του Δρομοκαϊτείου και των ιατρών με τους συγγενείς των ψυχασθενών για την διαφύλαξη της ψυχικής υγείας εντός και εκτός του Δρομοκαϊτείου.

Όλοι αυτοί οι σκοποί θα επιτευχθούν με διάφορες εκδηλώσεις, μελέτες, εκδρομές, εορτές, χορούς, αθλοπαιδιές, εράνους, παραστάσεις και διαλέξεις από επιφανείς επιστήμονες της Ψυχιατρικής και μη.

Το Σωματείο μας για την προσφορά του αυτή, βραβεύτηκε ως ένα από τα πέντε καλύτερα σωματεία προσφοράς και φιλαλληλίας, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και από το υπουργείο υγείας και Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ακάθεκτοι συνεχίζουμε το έργο μας προσφέροντας ανακούφιση σε χιλιάδες ασθενείς και τις οικογένειές τους.

Το Βραβείο που παραλάβαμε για το έργο μας από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως ένα από τα πέντε καλύτερα σωματεία

Από την έξοδο των ασθενών του ξενώνα ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ στο κέντρο "Μπαϊρακτάρης" στις 21/4/16 που προσέφερε το σωματείο μας "Οι Φίλοι του Δρομοκαϊτείου"

ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ» ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1988 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚ. ΑΘΗΝΩΝ 3718/1988

ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

1) ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗ ΟΛΓΑ	34) ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
2) ΒΑΓΓΕΛΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	35) ΜΠΑΧΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
3) ΒΑΡΛΑ ΖΩΗ	36) ΜΙΛΑΡΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
4) ΒΑΡΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	37) ΜΠΟΥΡΝΙΑ ΒΑΣΩ
5) ΒΑΡΥΤΙΜΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	38) ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
6) ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	39) ΝΤΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
7) ΒΕΡΓΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	40) ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΑΙΡΗ
8) ΒΡΑΚΑΤΣΕΛΗΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ	41) ΠΑΠΠΗ ΙΩΑΝΝΑ
9) ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΙΣΙΔΩΡΟΣ	42) ΠΑΤΕΡΑΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
10) ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	43) ΠΑΥΛΑΚΙ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
11) ΔΗΜΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	44) ΠΑΥΛΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
12) ΔΗΜΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	45) ΡΑΣΒΑΝΗΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
13) ΔΗΜΟΥ ΟΜΟΡΦΟΥΛΑ	46) ΡΟΜΠΟΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
14) ΕΥΜΟΡΦΙΑΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	47) ΡΟΥΝΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ
15) ΖΟΡΜΠΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	48) ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΙΣΙΔΩΡΟΣ
16) ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ ΙΣΙΔΩΡΟΣ	49) ΣΙΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
17) ΚΑΨΑΛΗ ΜΑΡΙΑ	50) ΣΙΜΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
18) ΚΟΚΚΟΤΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	51) ΣΚΑΡΒΕΛΗ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ (ΝΙΚΗ)
19) ΚΡΕΑΤΣΑΣ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ	52) ΣΟΦΙΑΝΙΔΟΥ ΔΩΡΑ
20) ΚΩΤΣΗΣ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ	53) ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
21) ΛΑΙΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	54) ΤΡΙΠΟΛΙΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
22) ΛΙΒΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	55) ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ ΜΑΙΡΗ
23) ΛΙΒΑΝΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	56) ΤΣΙΚΗ ΠΟΠΗ
24) ΛΥΚΕΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	57) ΦΑΡΑΚΛΑ ΜΑΡΙΚΑ
25) ΛΥΡΑΣ ΜΑΡΚΟΣ	58) ΦΑΡΑΚΛΑΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
26) ΛΩ ΚΑΙΤΗ	59) ΦΑΦΑΛΙΟΣ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ
27) ΛΩ ΣΜΑΡΩ	60) ΦΑΦΑΛΙΟΥ ΜΑΙΡΗ
28) ΛΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	61) ΦΡΑΓΚΟΥ ΣΤΕΛΛΑ
29) ΛΩΣ ΜΑΤΘΑΙΟΣ	62) ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
30) ΜΑΓΓΑΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	63) ΨΑΡΕΛΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ
31) ΜΑΡΤΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	
32) ΜΑΥΡΙΔΟΓΛΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΣ	
33) ΜΑΥΡΙΔΟΓΛΟΥ ΜΑΡΚΕΛΛΑ	

(2005: 38 από 63 υπήρχαν)

Συντακτική Επιτροπή: Α. Σκαρβέλη Διευθύντρια (Πρόεδρος Δ.Σ.), Μ. Θεοδωράκη, Ε. Τσίμπλη, Α. Φραγκοπούλου και αναπληρωματική Μ. Φυστέ
Υπεύθυνη Οικονομικών: Ε. Μπαρτζόγλου - Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Ανδρ. Σκαρβέλη

Επιμέλεια - Παραγωγή - Εκτύπωση: Δ. ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ

* ΤΑ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΑΡΘΡΑ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ